

יציאה	כניסה	ירושלים
17:17	16:01	תל אביב
17:18	16:15	חיפה

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידיית

תורתם אמנותם

כתב עת לשירה, סיפורת
ואמנות חזותית מאגד
בחורי ישיבה מעשרות
ישיבות גבוהות וישיבות
הסדר. וכן, הם רואים
באמנות הבית-מדרשית
יצירה תורנית

עמוד 12

18 שתחתום ויתור על הכיפה או
שתחתום ויתור על היחידה / צל"ש

22 "120 כמרים זה כלום!"
התוועדות זוגיות עם הרב דייטש

4 חיזבאללה, כמה צפויים אתם
צבי יחזקאלי מנתח מערכות
הגנה מתוחכמות

20 סבתא נעמי וסבתא צ'רנה
נשים, אלומה לב

2 הילולת רבי נתן מברסלב / מיכי יוספי

23 הם התחילו ללכת מכות,
עד שפתאום... סיפור, עודד מזרחי

דירת 3 חד'
עם מרפסת וחניה פרטית

החל מ- **860,000 ₪**

הצטרפו עכשיו לקהילת כרמי גת, ובואו ליהנות מכל היתרונות:
קהילה איכותית, קירבה למוסדות חינוך מובילים, גישה מהירה לכל
חלקי הארץ, ומחירים אטרקטיביים כמו למשתכן מבלי להסתכן!

באמונה
בונים אדם קבילה
1-700-500-555
www.bemuna.co.il

לא משנה כמה תחפרו
לא תמצאו מחיר כזה!

Carmi Gut
קהילת כרמי-גת
המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת
ע"ש הרב יוסף אברב'ל זצ"ל

* הפרויקט פתוח לציבור הרחב

עם מיכי יוספי

רוב האנשים מתבלאים בתקופה הראשונה של המציאות שלהם החיובית סוערת אז גם המציאות הפנימית שלהם סוערת בדרך כלל אנשים לא יודעים לעשות הפרדה. הם לא יודעים שיש אפשרות כזאת, של שמירה על עולם פנימי רגוע. ממילא, התפילה שלהם מתבלבלת, הקביעות בלימוד מפסיקה, והדאגה והעצבות והמתח פוגשים כל ממד בחייהם. ר' נתן היה מאסטר, הוא היה ממש מורה דגול לעניין הזה. גם כשמסביב היו קשיים גדולים ומאוד לא נעימים, בעולמו הפנימי ר' נתן שמר על הסדר.

ארבעה דברים שלמדתי מרבי נתן

יכול לשמור על השלווה שלו. רוב האנשים מתבלבלים בנקודה הזאת. כשהמציאות החיצונית סוערת, אז גם המציאות הפנימית שלהם סוערת. בדרך כלל אנשים לא יודעים לעשות הפרדה. הם לא יודעים שיש אפשרות כזאת, של שמירה על עולם פנימי רגוע. ממילא, התפילה שלהם מתבלבלת, הקביעות בלימוד מפסיקה, והדאגה והעצבות והמתח פוגשים כל ממד בחייהם. ר' נתן היה מאסטר, הוא היה ממש מורה דגול לעניין הזה. גם כשמסביב היו קשיים גדולים ומאוד לא נעימים, בעולמו הפנימי ר' נתן שמר על הסדר.

אנכי והילדים

נקודה אחרונה, שמאירה לי מאוד באישיות של ר' נתן, היא העובדה שהוא הקדיש זמן לילדים. היה לו בן - ר' יצחק, שאחרי חתונתו הלך לנהל בית דואר. ר' נתן אמנם רצה שבנו ישקוד על התורה ועל העבודה, אבל הוא בחר לעבוד לפרנסתו. אף על פי כן, ר' נתן כל כך אהב את בנו והשקיע בו הרבה. ר' יצחק כתב לאביו מכתבים והוא מתאר את הקשיים הנפשיים והרוחניים שלו, ור' נתן ענה לו כמעט כל שבוע במכתב. בחסדי ה', המכתבים הללו נשארו בידינו ויצאו לאור כספר שנקרא 'עלים לתרופה'. ספר כזה הוא דבר נדיר - ספר שלם של מכתבים מאב אל בנו. במכתבים האלה, ר' נתן מחזק אותנו בעבודת ה' ובעניינינו האישיים: בוגריות, בהורות ובפרנסה. הספר 'עלים לתרופה' היה נחשב אצל החסידים אחד מהספרים החשובים. לפעמים ר' נתן מתעד באיזו שעה של היממה הוא כותב את המכתב. הוא כתב פעם שהשעה לפנות בוקר והוא עוד לפני התפילה, אבל אף על פי כן מאהבת בנו הוא יושב לכתוב. ההשקעה הזאת מדהימה, למרות כל עיסוקיו כמורה ומדריך לקבוצה גדולה של תלמידים, וכמדפיס ספרי ר' נתן, הוא משקיע את מיטב זמנו בכתובה לבנו. ברוך ה' שהמכתבים הללו שרדו, ואכן כשם כן הם: 'עלים לתרופה'. כל ההשקעה הזאת הייתה גם אחרי שהוא התחתן, שזה שלב בו רוב ההורים נותנים לבן להסתדר לבד. החידוש הגדול של ר' נתן היה שהוא המשיך להשקיע בבנו ולהדריך אותו, וגם אחרי שהוא כבר חי את חיי העצמאיים.

רציתי לדבר על רבי נתן מברסלב, לכבוד היארצייט שלו, שחל בעשרה בטבת. בכל שנה, כשמתקרב התאריך הזה, אני מזכיר לעצמי כמה נקודות שהיו בחייו של ר' נתן. נקודות שיכולות לתת כוח לכל אחד בעבודת ה' שלו. הנקודה הראשונה, היא העובדה שר' נתן היה אצל כמה וכמה צדיקים לפני שהוא התקרב לר' נחמן. הוא פגש דברים נפלאים, אבל הנפש שלו לא הגיעה לסיפוקה. הוא לא מצא רבי שדבריו דיברו אל נשמתו. בסיפור הזה כבר יש עידוד! יהודי צריך לדעת שזה לגיטימי לעבור לפעמים בכמה מחזות, אצל כמה צדיקים וכמה בתי מדרש, עד שמוצאים את מה שהנפש חפצה. אמנם צריך להיזהר, שלא להפוך את זה לאידיאולוגיה. כמו שבשידוכים, בחור יכול להיפגש עם כמה בנות, אבל היעד בסופו של דבר הוא למצוא אחת, שאחר כך מתקשרים איתה בברית נישואין. בצורה הזאת, גם ר' נתן עבר אצל כמה מצדיקי דורו: ר' זושא מאניפולי, ר' לוי יצחק מברדיצ'ב ועוד, וכולם היו כידוע קדושים וטהורים. בכל זאת, נפשו של ר' נתן התגעגעה, עד שהוא פגש את ר' נחמן, והוא הרגיש שזה הדבר.

"מכתבך קבלתי אהובי בני ונהיה לי לנחת גדול ולמשיב נפש שש אנכי על אמרתך כמוצא שגל רב, אך לא היה לי פנאי להשיבך עד הנה... ונהיה קריתי מכתבך היטב, ואני מבין דברך מרחוק. ונהיה אנכי הרוצה פי עובדים עליך מחשבות הבל בני הנעורים, אשר דרך הפעל דבר לבלבלם במרה שחורה ועצבות של יוא והבל, אשר המרה שחורה מוזק להם יותר מהכל. אבל נפלאתי עליך בני חביבי מחמד עיני על אשר אתה מסתפל על זה, פי ראוי לה להבין מהדברים אשר פקר לשמעת בתי ומספרי רבנו ז"ל שאין להם להסתפל על שום מרה שחורות פאלה פלל, פי המרה שחורות והעצבות וההשששות והבלבולים פאלה מווקים מאד מאד, והם מפסידים חס ושלום יותר מפל הפגמים שבעולם."

(עלים לתרופה, שם)

התגעגעה, עד שהוא פגש את ר' נחמן, והוא הרגיש שזה הדבר. נקודה נוספת, היא ההערצה של ר' נתן את רבו ר' נחמן. ר' נתן כל כך העריך את ר' נחמן, עד שבסוף ימיו הוא אמר שהוא מצטער על הזמנים שהוא לקח לטובת הלימוד האישי שלו. ר' נתן מאוד הקפיד להקדיש את הזמנים שלו ללימוד תורה. הוא היה עוצר את הלימוד בשביל לבוא לטישים של ר' נחמן ולשיחות האישיות איתו, וגם הצטרף אליו לניסיעות. ר' נתן אמר, שהוא מצטער על הזמנים שהוא לקח ללימוד, במקום ללוות את ר' נחמן. הוא הסביר שכשהוא היה עם ר' נחמן, הוא היה מתעד הכל: שיחות חולין, סיפורי-מעשיות ותורות. לימוד התורה האישי שלו אמנם גידל אותו, אבל כל דבר שהוא כתב מפיו של ר' נחמן השפיע לדורות עולם.

יישוב הדעת

נקודה נוספת שיש ללמוד מחייו של ר' נתן, קשורה לרדיפות הגדולות שהוא עבר. כנראה שבין כל המחלוקות הידועות שהיו בהן רדיפות של חסידים, מה שר' נתן עבר היה ממש השיא. אף על פי כן, ר' נתן לא איבד את יישוב הדעת שלו. גם בעיצומן של הרדיפות, הייתה לו קביעות בלימוד ובכתיבה. פעם הוא הסביר, שבחיי האדם יש שני מעגלים. ישנו מעגל חיצוני, ששם ברוך כלל יהום הסער. יכולות להיות רדיפות ומחלוקות וקשיים גדולים. לעומת זאת, יש מעגל פנימי. עולם פנימי ששם יהודי

ymyosefi@gmail.com

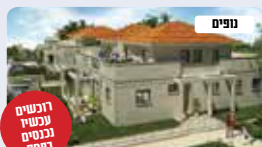
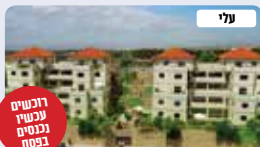
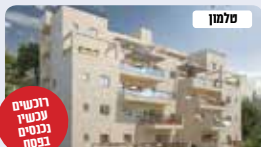

עדיין
אפשר
לקנות
בית
צמוד
קרקע
במרכז

יריד הבתים

צמודי הקרקע ובתים גדולים החל מ-895,000 ש"ח

28.12 כ' בטבת | 9:00-12:00 | גולה פתח תקוה

מיטב
הפרוייקטים
באיזור
המרכז
של בתי אמנה

רכשית
עכשית
נכסית
בפסח

רכשית
עכשית
נכסית
בפסח

רכשית
עכשית
נכסית
בפסח

רכשית
עכשית
נכסית
בפסח

מי מתגונן? (לעזאזל, מה היא רוצה??) אני סבבה. על מה את מדברת...
"בדיוק על זה. אני מדברת על זה שאתה לא מקשיב לי. ובולם בעזרת השכל
שלך את הדברים של הלב שלי."

סיטואציה מהחיים

"טוב אני אחכה שאתה תעשה תשובה על מערכות ההגנה שלך..."
- "אני? תשובה? על מה?"
"טוב, עזוב... מה תרצה לאכול?"
- (או... היא קלטה...) "מה שבישלת זה אחלה!"
(סוף שיחה).

אז מה בעצם קרה כאן? עמד כאן אדם בוגר שהתחמק בכל דרך
שהיא מלקבל תמונת מצב של עצמו. הוא יונק את כל החיות שלו
מההגנה על הנקודה הזו ובעצם כל האנרגיה שלו מושקעת בלזהות
איפה בעולם מבקרים אותי, מאשימים אותי ואומרים כמה אני לא
טוב.

אנרגיה עצומה מושקעת בהתנגדות, כמעט לכל דבר: לאופן שבו
שליח הציבור מתפלל, לאיך נראה בית הכנסת, הרחוב או המדינה.
התנגדות זה לא רק חיזבאללה. התנגדות היא בעיקר אנרגיה שיוצאת
ממני עטופה בכל מיני תירוצים והסברים, שנשמעים מאוד ילדותיים
באוזני מי שעומד מולי עם לב פתוח. אני מתגונן כי אני מפחד לתת
אמון, מפחד להתמסר, מפחד ללכת ולקבל את כל החבילה שהקדוש
ברוך הוא ארוז ומנסה לשלוח לי. אני דוחה את זה כי לא מתאים לי
ובעצם אני לא ראוי. אני גם קצת אשם, רוב הזמן בהתנגדות ובשאר
הזמן מבצר עוד חומה במערך ההגנה שלי. הכל כדי שהלב שלי לא
יחווה כאב ואכזבה או אולי אהבה עצומה וטוב מדהים שישאירו
אותי ללא הגנות.

כל מה שתואר כאן הוא רק מערך ההגנה הבסיסי, כל אחד מאיתנו
משקיע את רוב כישוריו בהגנות סמויות. יצירתיות. לפעמים זו
נחמדות יתר שמכסה על רצון לניתוק ולבידוד. לעיתים זו הענקת
חסד כדי שמשוהו בתוכי יהיה בטוח שעשיתי הכל כדי לא לקבל
הערות או ביקורת. או סתם מילים שנועדו לעודד אותי ומערכת
ההגנה שלי מזהה את זה כהשפלה, ביקורת או אשמה.

נו? נכון יותר מתוחכם מחמאסניק עם את חפירה מתחת לאדמה?
נסו לזהות את מערך ההגנה שלכם, את ההתנגדות הסמויה והלא
מדוברת. מה מקפיץ אותי בשביל להגן על הכאב שלא בא לי לחוות
כרגע. מהי החיות שאני מקבל מהמצב הלא רצוי הזה? ולמה אני לא
נותן אמון ודורש שקודם יתנו בי אמון ואז אתן...
טוב איך מתחילים?

התחלתי לנגן שיר קצר בתוכי: ברוך השם אני לא אשם...
ברוך השם אני לא אשם...

די עם רגשות האשמה האלו שמגנים עלי מפני חוויה של
ביזיון חד פעמי. בתמורה אני מרגיש אשם על כל צעד
ושעל... די!

אני עושה תשובה. השם, אני לא אשם.

אני נכנע. קח את כל מערכי ההגנה שלי, אין לי תקציב
לתחזוק אותם. זה לא שווה את זה. עדיף להיכנע ושאתה תגן
עלי אם יהיה צורך. ואני... אהפוך את הפחד לרצון. רצון
לתקן ולהגיד די לחומות. די להגנות. עדיף כיפה ולא מברזל.
עדיף להגיד: נכנעתי אליך השם.

ולחיזבאללה להגיד - כמה אתם צפויים. מערכת לא
מתחכמת. אחרי יירוט פנימי כזה, מה הפלא שבכל יום
מגלים עוד מנהרה של האויב. הרי תכליס, הקרב האמיתי
הוא בתוכנו ואחרי כן זה הופך להיות... מצחיק.

בתוך המולת החדשות על מנהרות החיזבאללה וסודות המבצע,
בתוך אולפן ושידורים שלא נגמרים, לרגע אחד ולא מייצג עלה בי
איזה חיוך. אנחנו מאוד נסערים ממלחמות, מאירועים חדשתיים,
מכך שיש "סכנות ביטחוניות". אבל רגע, האם כל זה דומה למה
שקורה לי בפנים? מה שקורה לי בפנים לא פחות דרמטי מהמנהרות
שחפר חיזבאללה או מהטילים של החמאס. בתוכי נבנית מערכת
הגנה מתוחכמת, יותר חכמה מטילי החץ ומכיפת ברזל גם יחד.

אומרים שהאדם הוא עולם קטן. במקרה הזה, העולם בחוץ קצת
קטן על הדרמה הגדולה של האדם. קשה להאמין כמה אנרגיות
אנחנו משקיעים בביצור החומות סביב עצמנו, סביב המידות שלנו,
סביב הטעויות שלנו.

רגע. על מה מדובר? על מה כל כך חשוב לנו להגן?

בואו ניקח סיטואציה מחיי היום יום שלנו. מגיע הרגע שמכיוון
האישה או הילדים מגיעה דרישה. לא בקשה ברורה כזו עם המילה
"בבקשה", כמו "בבקשה תוריד את פח הזבל". אלא בקשה יותר
בכיוון של ביקורת, כמו "למה אתה כועס בכל פעם שאני מבקשת
ממך משהו?"

- "אני? ! אני לא כועס" (מערכת הגנה ראשונה של השקר הראשון,
אתה כועס ולא מודה).

"אתה לא כועס? הרגשתי שלגמרי לא קיבלת את מה שאמרתי ולא
כאמת אמרת לי את זה" (שלב שני של מערכת ההגנה, התנגדות. אני
לא מקבל את מה שהיא אומרת לי).

- "סליחה, את מאשימה אותי?" (שלב שלוש, רגשות אשמה, אחד
מהחומרים היחידים בטבע שאיננו מתכלה ובכל רגע מתגנב אל הלב
ומתעקש שאתה לא בסדר).

"מי האשים אותך? אני גם לא בביקורת עליך. רק רוצה לומר לך
שאתה מתגונן ולא מבין מה אני רוצה."

- "מי מתגונן? (לעזאזל, מה היא רוצה?) אני סבבה. על מה את
מדברת..."

"בדיוק על זה. אני מדברת על זה שאתה לא מקשיב לי. ובולם
בעזרת השכל שלך את הדברים של הלב שלי."

(עוד פעם היא נותנת לי דרשה על לב ושכל, גבר ואישה, שחור
ולבן, קפה או תה... אני בסדר גמור, היא קצת לא בפוקוס...)

למרחב
אולפנת למרחב פתח תקווה
פיתוח והרשמה לכיתות' ו'ט'
יום היכרות לבנות
העולות לכיתה ז'
יתקיים אי"ה ביום ראשון כ"ב טבת
ערב היכרות להורים
יתקיים אי"ה ביום שני כ"ג טבת

חינוך לתורת חיים
לימודים ברמה גבוהה
צמיחה מתוך חוויה
אווירה חמה ומשפחתית

לפרטים והרשמה יש לפנות למזכירות האולפנה
ULPENA@LAMERHAV.ORG.IL | 03-9043151

NETSPARK CYBER

EMPHASIS

תמונה - Freepik.com

מתקינים את אפליקציית הסינון המקורית והמתקדמת בעולם ומקבלים הגנת סייבר ללא תשלום!

למניעת גניבת מידע, הונאות ותקיפת סמארטפונים ומחשבים!*

התקינו עכשיו את אפליקציית נטספרק netm.co.il

*גרסת הסייבר, תסופק בצורה אוטומטית לכלל המשתמשים באפליקציות נטספרק ללא צורך בפעולה מצד הלקוח וללא תוספת תשלום ובכפוף לתנאי השימוש כפי שמופיעים באתר www.netsparkmobile.com ט.ל.ח

"מילה בסלע,
שתיקה
בשניים". למה
לשתוק זה טוב?

The sound of silence

הרב חגי לונדין

ארגון קהלים

האדם המערבי הוא אדם המכור לרעש. הרעשים מקיפים אותנו מהרגע בו אנו קמים בבוקר עד הרגע בו אנו הולכים לישון: קולות אנשים; רעשי מכונות; צלילי מוזיקה ברקע סרטים או בהליכה בקניון; והתמכרות לקולות התקשורת האינסופיים. הצורך בפס קול תמידי של רעש בחיינו הוא תוצר של תפיסת עולם חומרנית הרואה בשקט ובשתיקה איום. על פי העולם המערבי החושניות והחומריות הן המרכיבים הבלעדיים של החיים, ומכיוון שכך בשביל להרגיש קיים אני חייב למשש, לראות, להריח - ובעיקר לדבר ולהשמיע כל העת.

האמת היא כמובן הפוכה.

הנוכחות של האדם בעולמו של הקדוש ברוך הוא איננה חומרית לבה אלא גם - ובעיקר - רוחנית. הקיימות איננה תלויה ברעש אלא בשייכות לאינסוף שהוא מעל ומעבר למילים. זוהי למעשה ההפנמה כי הממד המרכזי בחיים הנו הממד האיכותי ולא הכמותי. לעיתים ניתן להבין זאת דווקא ברגעי משבר. בעם ישראל נוהגים לשתוק ברגעים קשים של החיים - "ויידום אהרן". במפגש עם כאב ומוות, שבו המציאות החושנית נשברת, אנו שותקים לא מתוך ייאוש חלילה אלא מתוך הבנה שמופיע כאן גודל אלוהי שהוא מעל ומעבר למילים שלנו.

אין צורך כמובן להגיע לרגעי כאב בשביל לשתוק. האדם היהודי הוא אדם שקט במהותו. אין זה סותר שהוא משמעי את קולו ברמה בעת בה הוא חושב שהדבר מועיל למציאות, אולם ביסודו הוא מוצא את אושרו בעולמו הפנימי. הוא שומע את קולות האלוקים דווקא בתוך הדממה - "לא ברעש ה'... קול דממה דקה" (מלכים א, יט).

תן מקום

הרב עמיחי גורדין

ישיבת הר עציון

לרבי שמעון בר יוחאי הייתה סבתא שהייתה מדברת הרבה בשבת. אמר לה רבי שמעון: "סבתא, היום שבת". השתתקה הסבתא. מכאן מוכיח רבינו תם (תוספות שבת גיג) שבשבת צריך לשתוק יותר מביום חול. והוסיף רבינו תם והראה שבירושלמי אמרו ש"בטורח התיירו שאלת שלום בשבת".

אחד המאפיינים של השבת היא השתיקה. שישה ימים אנו עובדים ויוצרים, גם במעשים וגם בדיבורים, ובשבת המלכה אנו עוצרים את הפעילות האנושית ומתענגים על הדיבורים והמעשים שיצרנו ובראנו. השתיקה מאפשרת לדיבורים שלנו לחדור לעומק הנפש. השתיקה מאפשרת הקשבה.

כשאנו מרחיבים את הדיבור שלנו אנו מונעים מהזולת להקשיב לנו באמת ולחשוב על המסר שלנו. כשהדיבור שלנו מתמקד במילים בודדות אנו נותנים מקום לזולת ומאפשרים לו לחשוב ולעכל את הדברים. וכשאנו מצליחים להעביר את המסר שלנו בשתיקה אנו מאפשרים למאזין הרבה יותר מקום, הרבה יותר הקשבה והרבה יותר חשיבה. וכמובן שהדברים נכונים לא רק כלפי המאזין אלא גם כלפי המדבר.

ובשביל להסביר למה חשוב לשתוק, נראה שכבר דיברנו יותר מדי...

דיבור מכוון

הרב אורי גמסון

חב"ד בקמפוס

האם השתיקה נתפסת ככריחה מדיבור, והדיבור נתפס כדבר שצריך לרסן אותו, או שגם הדיבור וגם השתיקה הם משאבים שצריכים להשתמש בהם בתבונה ולמצות אותם עד תום?

רעיון ששמעתי פעם אומר: מילה בסלע ושתיקה בשניים, אבל שתיקה אפשר לעשות רק פעם אחת, ואילו לדבר אפשר הרבה, ולכן הערך של הדיבור, אם הוא נעשה בצורה הנכונה, יכול להיות הרבה יותר מהערך של השתיקה.

אכן, שמעתי מהרב חיים שלום דייטש שיש כאלה שחושבים שהחפץ חיים היה שתקן, וזה מסתדר להם עם העובדה שהוא כתב את הספר 'שמירת הלשון'. אבל האמת היא שההפך הוא הנכון, כי החפץ חיים היה דברן, אלא שהוא ידע להשתמש במשאב הזה שנקרא 'דיבור' ולתעל אותו לכיוונים בונים ונכונים.

לא צריך להפסיק לדבר. השתיקה היא השלמת הדיבור, כאשר אדם עוצר, מתכוון ומפנים את מה שנאמר. השתיקה היא אמנם 'הסתר', אך מטרתה לסייע לדיבור שהוא הגילוי.

הנקודה הזו היא יסוד גדול, מכיוון שהגענו לעולם הזה למימוש מטרה - לגלות אלוקות בעולם, ודבר זה ייתכן רק אם נשתמש בכל המשאבים שהקדוש ברוך הוא טבע בנו, בכדי לגלות שגם הם חלק מהאלוקות. לכן אם השתיקה משמשת את הדיבור בדרך אל הגילוי ומימוש הייעוד, ולא משמשת כהתכנסות ובריחה מן הייעוד, אז היא אכן דבר טוב ומועיל ואז היא גם מכפילה את עוצמת הגילוי.

בתים צמודי קרקע אחרונים במחירים שלא יחזרו

**א & תיקו
תיקנו!**
קונים עכשיו
ונכנסים עד פסח

השבוע!

שישי פתוח

יג' בטבת (21.12)

בין השעות: 10:30-12:30

סיור וארוחת בוקר, מספר מקומות מוגבל! הרשמה מראש

נותרו 4 בתים אחרונים!

מעלה חבר

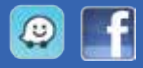
קולטים חברים חדשים ומזמינים אתכם לבוא ולהכיר אותנו
מוסדות חינוך תורניים איכותיים | שכונה חדשה במיקום עוצר נשימה | פעילות קהילתית תוססת ושמחה

רק **825,000** ₪

צמוד קרקע עם גינה

< 8 דק' מקרית ארבע >

4 פירוטי ישראל *החזמה לתחשה בלבד

צמוד למדד תשומות הבניה 8/18

לפרטים והרשמה:
נתנאל - 050-8370797

מרכז
מידע
אמנה

1-800-260-240
www.amana.co.il

פיוקה

תתארו לכם

אורי צוקר, רכז חברתי בישיבת 'פרי הארץ'

תעצמו רגע עיניים, תנסו לדמיין את החיים האמיתיים שלנו מתנהלים באימוג'ית. צריכים דוגמאות? אחד מהחבר'ה החליט שהוא לא מגיע לפיצה ביחד עם כולם, וכל החבר'ה משתוללים מכעס. כמו באימוג'י אבל בלייב. אדומים מזעם. סבתא של אחת הבנות נפטרה, וכולן נמרחות מבכי על הרצפה. אורגינל, בוכות כמו שלא בכו מעולם. או שמישהו סתם סיפר בדיחה נחמדה וכולם ממש בוכים מרוב צחוק. עכשיו תחזרו למציאות שלנו, עם עולם הרגשות הרגוע והסולידרי. מה אתם מעדיפים?

כמה אנשים באמת בוכים כשהם שולחים אימוג'י בוכה? כמה אנשים באמת מאוהבים בזה שהם שולחים לו אימוג'י עם לבבות בעיניים? כמה אנשים ששולחים אימוג'י בוכה מצחוק, בקושי חייכו במציאות?

עולם הרגשות שלנו הרבה יותר מורכב מסתם אימוג'י. אף אחד לא אוהב כל הזמן עם לבבות בעיניים, הקשר הזה יותר עדין ועמוק מהתאהבות חסרת מעצורים. אף אחד לא מתפוצץ מכעס כל פעם שקורה לו משהו לא נעים, ברוב הפעמים זה בעיקר מתסכל, לא יותר מזה. גם שקורה משהו מצער ונצבט לנו הלב, אנחנו בדרך כלל לא פורצים בבכי מטלטל.

אז מה גורם לנו להשתמש בהם כל כך הרבה? למה לא לבטא רגשות בצורה עדינה ואמיתית?

בעצם, הכי קל זה לשלוח אימוג'י. זה חוסך ממני את הצורך להתמודד עם עולם הרגשות המורכב שלי, זה שאי אפשר לבטא אותו במילים. הרי כשמישהו נפטר ואני צריך להתנסח במילים, זה מסובך ומורכב. לכתוב סתם "מן השמים תנוחמו" או "שלא תדעו עוד צער" זה לאקוני מדי, אני רוצה שזה שיושב בצד השני ירגיש שבאמת אכפת לי ממנו. מצד שני, להשקיע עכשיו זמן ומאמץ נפשי בלסגנן הודעה שמבטאת מטען של רגשות, נופל עלי כבד. עכשיו חסכתי לעצמי כאב ראש, אני שולח אימוג'י בוכה וסוגר את הסיפור. גם לא הייתי צריך להרגיש באמת, וגם הוא מבין שאני ממש עצוב, מה זה עצוב, מתפרק מבכי ממש.

אבל בעצם כולנו יודעים שהכל אשליה אחת גדולה, מתמכרים לעולם לא קיים של רגשות לא אמיתיים. מרמים אחד את השני, וגם קצת את עצמנו.

ועוד יותר גרוע זה, שביחד עם השימוש באימוג'י, אנחנו מאבדים עוד משהו קריטי, את עולם הרגשות שלנו. פתאום אהבה שקטה כבר לא כל כך מדברת אלינו, רק כזאת שהיא עם לבבות בעיניים. אנחנו מפסיקים לצחוק בעדינות, או סתם לחייך. אנחנו מפסיקים להצטער בעדינות, להיות מתוסכלים בעדינות, ועוד אין סוף רגשות עדינים, פשוט כי אין לזה אימוג'י.

חלק מחיים אמיתיים ובריאים, זו היכולת לא לבטא את הכל, לא להוציא הכל החוצה. לתת לדברים עדינים ופנימיים לצמוח בתוכנו, ולהעביר אותם הלאה דרך הלב ולא דרך המסך. פשוט להרגיש.

אצלנו הגמרא בראש

ערב היכרות וחשיפה להורים יתקיים ביום רביעי י"ח טבת בשעה 20:30

האירוע יתקיים בישיבת בני צבי גרונד יהודה המכבי, בית אל. בערב ההיכרות ייפגשו ההורים עם הצוות המוביל בישיבה וייחשפו לאווירה המיוחדת המאפיינת אותנו.

ברלמה מראל חובה!

ניתן להירשם באתר הישיבה,

בדוא"ל bz@bzvi.org

או במזכירות הישיבה 02-9975666

יום פתוח לתלמידי כיתות ח' המעוניינים להתרשם מהישיבה יתקיים ביום שני, ט"ז בטבת.

הסעה מירושלים תצא ב 9:30.

ברלמה מראל חובה!

ניתן להירשם באתר הישיבה,

בדוא"ל bz@bzvi.org

או במזכירות הישיבה 02-9975666

ישיבת בני צבי בית אל

פקס' 02-9974411 אתר: www.bzvi.org.il

המניה שלך במכון מאיר

100 ש"ח X 24 תשלומים

ויש לך מניה במכון מאיר

חמישי ה' טבת 13.12 - שלישי י"ז טבת - 25.12

מכפילים באהבה.

בונים באמונה.

לרנישת מניה התקשרו או הקליקו:
www.machpilim.co.il | 073-2379822

העברה בנקאית: בנק מזרחי | סניף 539 חשבון 128018 על שם "מכון מאיר - המרכז ללימודי היהדות בישראל"

מה אהבתי

הרב יונתן זקס

פרשת ויגש | העוד אבי אוהבני?

היה לדעת שיעקב עדיין אוהב אותו, שאחיו רימו את אביו בעזרת כותנתו המוכתמת בדם שעיר-עזים, ושאביו התאבל עליו ומיאן להינחם. אנחנו יודעים את כל אלה כי התורה מספרת לנו. אבל יוסף, המצוי הרחק בנכר, אם כעבד אם כאסיר אם כמשנה למלך, לא יכול היה לדעת. תובנה זו מעמידה את הסיפור באור חדש לגמרי וטרגי.

האם יש לפרשנות הזו סימוכין בכתוב? יש ויש. יוסף ידע שאביו מסוגל לכעוס על בניו. הוא ראה זאת כאשר שמעון ולוי הרגו את תושבי שכם ובמעשה ראובן ובלהה, לאחר מות רחל.

בעקבות שני האירועים האלה, יעקב ניתק מגע, כמעט לגמרי, עם שלושת בניו הגדולים. זאת הסיבה לכך שבהתנהלות האחים כלפי יוסף, וכנראה בהתנהלותם בכלל, יהודה היה הבכיר והפעיל. ערעור יחסיו של יעקב עם בניו הגדולים ודאי לא נעלם מעיני יוסף. יעקב עדיין כעס עליהם בערוב ימיו: כשהגיע הזמן לברכם - קיללם.

ראיה נוספת לפרשנות שלנו מגיעה מפי יוסף עצמו, שקורא לבנו מנשה ומסביר: "כי נשני אֶל־הַיָּמִים אֶת כָּל עֲמָלִי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי" (מא, נא). בראש מעייניו של יוסף עמדה אם כן התשוקה לשכוח את העבר: לא רק את התנהגותם של האחים כלפיו אלא "את כל בית אבי". הוא קישר "את כל עמלי", כלומר את כל התלאות שעבר, לא רק עם אחיו אלא גם עם אביו יעקב.

אם נכון הדבר, הוא מאיר באור חדש את סצנת הפתיחה הדרמטית של פרשת ויגש. מה היה בנאמו של יהודה שטלטל כל כך את יוסף וגרם לו לפרוץ בבכי ולבסוף לגלות לאחיו שהוא יוסף? אפשרות אחת היא שבהתנדבותו להימסר לעבדות כדי לשחרר את בנימין הראה יהודה שהוא חזר בתשובה על מכירת יוסף לעבדות. אבל ניתן להציע אפשרות נוספת. דבריו של יהודה גרמו ליוסף להבין לראשונה מה באמת קרה עשרים ושתיים שנה קודם לכן. יהודה מספר לו מה אמר להם יעקב זה עתה, כששבו לארץ כנען מפגישתם הראשונה עם המשנה למלך מצרים:

וַיֹּאמֶר עֲבָדְךָ אָבִי אֲלֵינוּ, "אַתֶּם יָדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה לִי אִשְׁתִּי. וַיֵּצֵא הָאֱלֹהִים מֵאֵתִי וְאֶמֶר 'אֶף טָרַף טָרַף', וְלֹא רָאִיתִי עַד הַנְּהָה. וְלִקְחָתֶם גַּם אֶת זֶה מֵעַם פְּנֵי יַקְרְהוּ אֶסֶן - וְהוֹרְדָתֶם אֶת שִׁבְתִּי בְרַעְיָה שְׂאֵלָה" (מד, כד-לא).

ברגע הזה הבין יוסף שלא היה יסוד לאמונתו כי אביו דחה אותו. להפך: אובדן יוסף שבר את יעקב. יעקב האמין שיוסף "טָרַף טָרַף", שחיה רעה אכלתהו. כלומר, יעקב עדיין אוהב את יוסף, עדיין מתייסר על היעדרו. על הרקע הזה מובנת היטב תגובתו של יוסף לגילוי:

וְלֹא יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצַבִּים עָלָיו. וַיִּקְרָא, "הוֹצִיאוּ כָל אִישׁ מֵעָלָי!" וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְּרֹדֵעַ יוֹסֵף אֶל אָחִיו. וַיִּתֵּן אֶת קִלּוֹ בְּבִכּוֹ, וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרָעֹה. וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחִיו, "אֲנִי יוֹסֵף! הֲעוֹד אָבִי חַי?" (מה, א-ג)

המחשבה הראשונה של יוסף אינה על יהודה או על בנימין, אלא על יעקב. הספק שקינן בו עשרים ושתיים שנה הותר. על כן שאל מיד: "העוד אבי חי?"

האם זו הדרך האפשרית היחידה לפרש את הסיפור? ממש לא. אבל זאת אפשרות.

"פי אבי ואמי עֲזָבוּנִי וְה' יֹאסֵפֵנִי", אומר משורר תהילים (כו, ט). מיתר זה רוטט לאורך ספר בראשית. זיגמונד פרויד העמיד שאלה זו בלב הפסיכולוגיה האנושית. תסביך אדיפוס, המתח בין אבות ובנים, הוא לדעת פרויד הגורם המשפיע ביותר על הפסיכולוגיה של היחיד וגם על הדת כולה.

המודל הספרותי שפרויד ראה לנגד עיניו בא מן המיתולוגיה היוונית ולא מסיפורי בראשית - ולא בכדי: לו פנה אל סיפורי האבות והבנים בתורה היה מגלה שלמערכת היחסים הטעונה הזו עשוי להיות פתרון שאינו טרגי. כפי שהתברר שאברהם כן אהב את יצחק, ושיצחק כן ראה ביעקב ממשין, כך גם יעקב אהב מאוד את יוסף. ולמעלה מכל האהבות האנושיות הללו נישאת אהבה אלוקית, המצילה אותנו מרגשות הדחייה וגואלת את האדם מן הטרגדיה.

בכל פעם שאנו שבים וקוראים את סיפורו של יוסף אנו תוהים מחדש: מדוע במשך עשרים ושתיים שנות היעלמותו לא מצא יוסף שום הזדמנות לשלוח לאביו אות חיים? כמשנה למלך מצרים ודאי היה לאל ידו לשלוח שליח לארץ כנען. מדוע לא עשה כן? אני רוצה להציע הסבר שאינו משמח במיוחד.

סיפור ירידתו של יוסף לעבדות ולגלות החל כאשר אביו שלח אותו, לבדו, לראות מה שלום אחיו. השליחות הזאת מופיעה מיד לאחר סיפור חלמו השני של יוסף. בחלום הראשון, הוא ואחיו אילמו אלומות בשדה. אלומתו של יוסף קמה גם ניצבה, ואילו אלומותיהם של אחיו השתחוו לה. מטבע הדברים, כשיוסף סיפר להם על החלום הם כעסו. "הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ?", תמהו. יעקב, לעומת זאת, אינו מוזכר כלל בקשר לחלום הראשון. אולם החלום השני היה שונה:

וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר, וַיִּסְפֹּר אֹתוֹ לְאָחִיו. וַיֹּאמֶר, "הֲנֵה חֲלֹמְתִי חֲלוֹם עוֹד, וְהֵנָּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאֶחָד עֶשְׂרֵה כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי". וַיִּסְפֹּר אֶל אָבִיו וְאֶל אָחִיו. וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ, "מָה חֲלֹמֶם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ? הֲבֹא נְבוֹא אֲנִי וְאֶמֶךָ וְאֶחִיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אֲרָצָה?" וַיִּקְנְאוּ בּוֹ אָחִיו, וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדָּבָר (לו, ט-יא).

מיד אחר כך אנו קוראים, כאמור, על שילוח יוסף בידי אביו אל אחיו. בראותם אותו שם, הרחק מהבית, הם זממו להורגו, הורידוהו לבור, והוא נמכר לעבדות. היו ליוסף שנים רבות לחשוב על המקרה. על עוינותם של אחיו ידע. אבל גם יעקב ודאי ידע זאת. ואם כן, למה שלח את יוסף אליהם? האם לא ידע מה נוראה היא יריבות אחים? הייתכן שלא שקל כלל את האפשרות ששליחת יוסף אל אחיו מסכנת את חייו?

לאיזו מסקנה, אם כן, יכול היה יוסף להגיע בכל השנים הארוכות הללו במצרים, בהרהורי הרבים על אסון מכירתו - אם לא למסקנה שאביו נטר לו על חלום השמש והירח, כלומר אביו ואימו, המשתחוים לו? כשהתורה מסמיכה אל סיפור החלום הזה, ואל הסיימת "וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדָּבָר", את שליחת יוסף לשכם, היא רומזת לאפשרות שיוסף אכן ראה קשר סיבתי בין הדברים.

יוסף לא שלח אות חיים לאביו כי חשב שאביו כבר אינו רוצה לראות אותו ולשמוע ממנו. זה היה היקש סביר מהעובדות כפי שהוא הכירן. הוא לא יכול

כס'תא דש'תא

תכלת

ימים פתוחים

במדרשת תכלת צפת

לסתעניינות בתכנית שנתית

תורה נשית סתעניינות וגדולה

בין סמטאותיה חקסומות של צפת

אם חפץ ליתן ללמוד גורם גורן אז פתח

ליתן ארם גפנין וכוחות

להענין פניה בצנור ה' גורן חיבור לבל

והגורן גורן שמה החוברת לבל

גורן אירנו

מנצח אהרן

ימים שלישי-רביעי, י"ז-י"ח טבת

"עלות סמלית 35 ש"ח

לפרטים והרשמה: עדי אורה 0546753575 tsfat.org.il

"...בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך..."

במלאות 10 שנים לנפילתו של בננו

רס"ן **דגן משה ורטמן** הי"ד

תלמיד ישיבת הר-המור

תתקיים האזכרה

ביום שלישי י' בטבת תשע"ט (18.12.2018) בשעה 16:00

(התכנסות בשעה: 15:45)

בחלקת הקבר בהר הרצל

ירושלים עיר קדשנו תוכב"א

לאחר האזכרה:

16:45 התכנסות באולם בית ההארכה - רח' הפסגה 8 בית וגן

17:00 תפילת ערבית וכיבוד לסיום הצום

17:30-20:30 "יחי דגן..." (הושע יד, ח)

ערב התעוררות וצמיחה בנתיב דגן הי"ד

נושא הערב:

"לשם שמים" - כוונה, רצון, חיים.

מדברי דגן - כל יום תשאל "מה הקב"ה רוצה ממני היום?"

דוברים:

- מפקדים וחברים על דגן הי"ד
- קטעי קריאה מהספר: "באהבת עולם, דגן"
- הרב מרדכי שטרנברג ראש ישיבת "הר-המור"
- הרב אלי בזק ר"מ בישיבות מצפה רמון ו"הר-המור"
- פרופ' אלי ורטמן אביו של דגן הי"ד:
הבסיס המוחי לחיי כוונה ורצון

בבניין ירושלים ננוחם

משפחת ורטמן

ה'בר' ב'בית'

כשבחורים מעשרים ואחת
ישיבות גבוהות וישיבות הסדר
משתתפים בפרויקט אמנותי,
כנראה שמישהו קלע בול
← מקריאה ספרותית של
רמב"ם ועד ליצירה מקורית
על טהרת הקודש, הבחורים
רואים באמנותם נדבך נוסף
של תורתם ← שיחה עם משה
בלאו, מקים ועורך כתב
העת 'בר' לאמנות ויצירה
של בחורי ישיבות

אבי טאוב

דידי כליפה - הכל קול יעקב

יתרה”.

כמה זמן 'בר' גוזל לך מהחיים?

”אייל רוניקוביץ, העורך של כתב העת התורני 'אסיף', אמר לי 'כדי שבר יצליח לעמוד על הרגליים הוא צריך להיות משהו שעושים מהצד'. זו לא העבודה שלנו. אנחנו - בני ישיבות או בוגרי ישיבות - חיים את חיינו: לומדים, עובדים, רווקים או נשואים. זה משהו שאנחנו מנסים לעשות אותו בקצב שישתלב תוך כדי החיים, אבל מטבע הדברים זה משהו שבו ער לנו יום יום. כמוכך שבשבוע של הוצאת חוברת לאור, יש לתן היסטורי ואנחנו יושבים עד השעות הקטנות של הלילה כדי לתקן הכל פיקס”.

נגיד שיש לנו קורא שאומר - אני רוצה לעזור לדבר הזה לקרות, מה הוא צריך לעשות?

”יסלחו לי על מה שאומר עכשיו, אבל ביני”שים הם קהל קשה מאוד. קודם כל הם לא משופעים בכסף. חוצמזה, הם לא רגילים לשלם על תרבות. למעשה הם לא רגילים לשלם כמעט על שום דבר. זו בעיה שיש לרבנים וגם לאמנים. אז ברמה הכי בסיסית - מי שרוצה לעזור - במקום לקרוא גיליון של חבר שלך, תקנה אחד לעצמך ותקרא בו. זה לא שמישהו צריך להרגיש רגשות אשם אם הוא קורא ולא קונה, זה נועד שאנשים יקראו ושהדברים יתגלגלו בעולם, אבל אם אתה רוצה לעזור לנו באמת - תרכוש את הגיליון. מעבר לזה - אם לא מוכרים בישיבה שלך את 'בר' - אנחנו רוצים להגיע לכמה שיותר ישיבות. ואם יש לך איך לעזור גם ברמה המקצועית ויש לך דרך לתרום לנו, נשמח שתפנה אלינו. אנחנו תמיד שמחים לקבל עוד יצירות ועוד רעיונות. המייל ודף הפייסבוק שלנו תמיד פתוחים”.

אנחנו עם הספר. מאז ימי בית שני מה שמאפיין יהודים היא העובדה שהם קוראים מילים ומתפללים מילים ולומדים מילים ומפרשים מילים. יצירה מקורית ופרשנות של טקסטים מסורתיים אחוזות זו בזו כמו הים והשמים, וכך נוצרות עוד הרבה מילים שדורשות קריאה, לימוד ופרשנות. לכן טבעי שאמנות הכתיבה תהיה השדה הטבעי ליצירה יהודית, ומסתבר שיש גם מה לחדש ויש שדה חדש ממש: 'בר', כתב עת חדש ליצירה של בחורי ישיבה שמסעיר את עולם הישיבות ואת כל מי שנשאר בחוץ. אני משוחח עם משה בלאו (22), בחור ישיבה בשיעור ה' בישיבת שיח יצחק, שלפני הצבא למד בישיבת הר עציון וכתב שירה מנעורתו, שעורך את 'בר'.

מה הסיפור שלך ומה הסיפור של 'בר'?

”אחד הנושאים שהכי משמעותיים בעולם שלי הוא המפגש של האמנות עם העולם הרוחני. כשהגעתי לישיבה, באופן מפתיע ובמקביל ללימוד תורה הייתה לי התפתחות גדולה מאוד ביצירה ובחיבור האישי שלי לאמנות. החוויות הרוחניות שאני חווה בישיבה משיקות בצורה מאוד עמוקה לעולם היוצר שלי”.

”בשיעור ב' אני מקבל טלפון מצור, חבר שהקשר בינינו טובב הרבה סביב אמנות, והוא מציע לי רעיון: יש כל מיני עלונים שעוסקים ביצירה בכל מיני ישיבות כמו שבי חברון, כרמל, רמת גן ועוד, ולמה שלא ניצור לדבר הזה בית רציני ומשמעותי. אני אומר לו 'איזה קטע! חשבתי על רעיון דומה ממש!'. אני מספר שחשבתי על רעיון דומה לא כי אני דמות חשובה הראויה לציטוט, אלא כי אלו היו התגובות שקיבלנו מהמון אנשים לאורך הדרך. אנשים אמרו 'וואו, חשבתי על הרעיון הזה, אבל לא הרמתי את הכפפה'. הקריאה הזו הסתובבה בעולם וחיפשה מענה”.

”לפני שלוש שנים יצאנו לדרך. גיבשנו קבוצה שהיה בה דיבור וחיפוש דרך. היה חשוב לנו לשמר את המגוון הישיבתי שיש בקבוצה, שלא יהיה רק קול אחד בולט”.

כמה מגוון?

”נתחיל מחברי המערכת. יש לנו שניים שלומדים בישיבת בית אל, אחד שלומד בישיבת שיח, בוגר של הגוש, בוגר של עתניאל ובוגר של כרמל. בגיליון שאנחנו עומדים להוציא משתתפים כתבים מעשרים ואחת (!) ישיבות שונות, כאשר בכל הארץ יש משהו

כמו שמונים ישיבות ציוניות. בגיליון הקרוב יש לנו חבר'ה מהר עציון, ירוחם, דימונה, תל אביב, לב תל אביב, בית אל, עתניאל, יפו, שבי חברון, שיח יצחק, מחניים, בית אל, בית המדרש בראש פינה, מצפה רמון ועוד”.

למה דווקא בתי מדרש של הציונות הדתית? ניסיתם להגיע לישיבות ליטאיות, הסידיות או ספרדיות?

”אנחנו מנסים להתחיל מהבית. המטרה שלנו היא לתפוס משהו אמיתי מבפנים וממילא אחרי זה להמשיך ולהתרחב. מעבר לזה: לגיליון הקודם הגיע סיפור של בחור מיישיבת טלזסטון. לא פנינו אליו, הוא זה שכתב לנו מייל נרגש ותיאר כמה הוא שמח לגלות שיש דבר כזה. הוא ביקש לקנות כמות גדולה של גיליונות ושלח לנו סיפור שלו. דברים קורים מהר יותר ממשבנו”.

ביני”שים הם קהל קשה

אפרופו קניית גיליונות, איך זה עובד טכנית?

”יש לנו נציגים שמוכרים גיליונות בישיבות. הם לא מקבלים שכר או אחוזים. הם חברה ביני”שים שמזדהים עם מה שאנחנו עושים, ואנחנו רואים בהם חלק מהסיפור שלנו לכל דבר ועניין. אפשר גם להזמין מהאינטרנט או לעשות מוני לשלושה גיליונות שמגיעים עד הבית. המכירות מאפשרות לנו לעבוד קדימה”.

מכסים את עלויות ההדפסה?

”אף אחד במערכת לא רואה מזה כסף כרגע, רק המעצב שהוא איש מקצוע. כדי שנוכל לשלם לבית דפוס בפעם הבאה אנחנו מחזיקים קצת

'שיר' זו לא מילה חשובה

אתה מדבר על רוחב גדול של בני ישיבות וכוונות ישיבות – למה כתב העת לא כולל בנות מדרשות וכוונות מדרשות? זו שאלה שהעלה נדב הלפרין מתאגיד השידור הציבורי והדיונים עליה הסעירו את הפייסבוק.

"אקדים ואומר שאני לא עובד לבר אלא חלק ממערכת. ההחלטות מתקבלות ביחד. אנסה לנמק את ההחלטה שהוכרעה בסופו של דבר במערכת, אבל אני לא בטוח שכולם יסכימו איתי. זאת נקודה חשובה כי זה חלק מהסיפור של 'בר'. אנחנו אמנם מערכת, אבל כזו שכוללת אנשים שונים מהאגפים השונים של עולם הישיבות, חלק משמעותי מהסיפור פה הוא להבין שלא חייבים להסכים על הכל כדי להיות ביחד.

"אני מאמין שאמנות היא ממשק בין החברתי לרוחני, בין חוויה יומיומית למפגש של רוח. אנחנו לא כתב עת ליצירה דתית כמו 'משיב הרוח', אלא כתב עת למשהו שנוצר דווקא במרחב הזה של בית מדרש ישיבתי. שם זה קורה ולשם זה מיועד. כמו שאם היה כתב עת של חיילים הוא לא שייך לאנשים שהם לא חיילים.

"מעבר לזה, 'בר' גם נותן כיוון – להתייחס לאמנות ברצינות ובכלים חדשים ללמוד לעומק מקורות מופרים, במובן זה 'בר' הוא מעשה בית מדרשי מובהק. למשל, יש לנו שער שנקרא 'אקדמך' – שכולל בתוכו יצירות ממה שאפשר לכנות 'הספרות העברית ההיסטורית'. פיוטים, קטעים מהגמרא, קטעים משו"תים, יצירות שנכתבו עד תחילת השפה העברית לכאורה. השער הזה בא להגיד – יש חומר היסטורי, ותיק, יהודים כתבו יצירות כל השנים. אפשר לקבל השראה אמיתית מאיך שחז"ל כתבו את הגמרא, כחלק אמיתי מעבודת ה' שלהם, ורוח משיקה לרוח".

לדוגמה?

"יהודים כתבו פיוטים כל השנים, אבל גם לקחת קטע או ציטוט מהגמרא או מהמשנה, להניח אותו ברווח הנכון ובניקוד ולגרום לו להיקרא ברגישות הנכונה – זה משהו חדש. למשל, קטע מתוך סדר הכפרות בסידור ר"י יעב"ץ:

לא מְצָא בעל חי

קח עֲצִיץ עִם זָרַע

או נָטַע

וּמְחִזְרוּ סִבִּיב רֵאשׁוּ

כִּי הָאֵדָם עִץ הַשָּׂדֶה

וּמִשְׁתַּחֲוֶה עִמּוֹ בְּנֶפֶשׁ הַצּוֹמֶחֶת

"זה קטע שלכאורה הוא הלכתי ואמור לפתור מצב מסוים מאוד, ובכל זאת אי אפשר שלא לנשום אותו עמוק. יש כאן שיר מרגש על איש שמבקש כפרה בתוך שאר כל הצמחים והאילנות בעולם. מוציאים את הטקסט מהקונטקסט אבל בלי לשים אותו בהקשר כזה שהמחבר לעולם לא יתכוון אליו, אלא פשוט – בואו נקרא אותו עם הרבה שוליים ברקע, עם קשב ותשומת לב – ואז נגלה שבקעת ממנו שירה מיוחדת.

"הנה עוד ברייתא מרגשת מהירושלמי במסכת עירובין:

תפילין צריך לבודקן,

אחת לשנים עשר חודש, דברי רבי.

רבן שמעון בן גמליאל אומר – אינן צריכות בדיקה.

הלל הזקן אומר – אלו מאבי אמה הן.

"יש כאן מחלוקת תנאים בהלכות תפילין, אבל אם אתה קורא את הקטע ומבין שהלל הזקן אומר 'אני מתעטר בתפילין של סבא שלי ולכן אני לא צריך לבודק אותן' – האמירה הזו כדעה הלכתית, זה מצמרר. אותי לפחות. זה קטע עם איכויות ספרותיות מאוד חזקות. שימו לב, לימוד התורה שלנו הוא אמנות. יש בו אמנות, בו ממש. יש כאן שיר מרגש".

דוד אבידן הגדיר שיר בשירו "מְזֻשֵׁר" כ"שיר הוא דָּבָר / שְׁאֲנִי קוֹבֵעַ שְׁהוּא שֵׁיר / לְאַחַר שְׁאֲנִי כוֹתֵב אוֹתוֹ / כְּשֵׁיר אוֹ פְּלֵאשֵׁיר / אֲבָל מִפְּרָסָם אוֹתוֹ כְּשֵׁיר / וְעַכְשָׁו תִּקְבְּעוּ מְחֻדָּשׁ מְזֻשֵׁר". כלומר שיר הוא בעיקר צורה של קריאה והרגשה של טקסט בהקשר ובכוונה ובקשב מסויימים. אם הייתי שואל אותך 'מה זה שיר?' מה היית אומר?

"אני לא יודע אם המילה 'שיר' היא חשובה. אני יודע שאלו המילים של חז"ל ואלו מילים שנותנות לי המון לא רק בגלל התוכן שלהם, שאני כל כך מחובר אליו, אלא גם בגלל הצורה, באותו מובן ששיר עושה את זה.

"כשאתה לוקח קטע שאתה רגיל לקרוא אותו בכתב רש"י או בספר ישן או תוך כדי שאתה עובר על הסוגיה, ופתאום אתה נותן לו מקום, נותן לו אוויר, נותן כמה טפיחות במקומות הנכונים, פונט מתאים וניקוד – פתאום נכנס בו ניצוץ חדש וחיים חדשים. זו לא המצאה. זה ממש רובד עמוק ואמיתי שקיים במילים ופתאום פורש כנפיים. כשאני מביט על התורה גם במבט הזה, האמנותי, החיבור הרוחני שלי לתורה הוא כזה שיש בו עומק חדש. הוא גורם לי לאהוב את התורה ככזו שקיימת בכל מרחב שאני יכול לקלוט ממנו רוח. התורה קיימת גם במרחב הספרותי. משהו באופן הקריאה הרגיש הזה, המשתהה והמשתאה – גורם למילים פתאום להאיר.

"ההתייחסות הזו היא לגמרי חלק מבתי המדרש שגדלים כאן. הרב קוק חד משמעית מדבר גם אל המקומות האלה. ויותר מזה, אפילו כעובדה היסטורית: המשניות נכתבו כטקסט לשינון, אבל הם נכתבו במשקל ומקצב ובשלל איכויות ספרותיות גדולות. חז"ל, שהיו אנשים כאלה עצומים, לא כתבו כל כך יפה וכל כך טוב בטעות. אני רואה בקריאה הספרותית גשר נוסף אל הדמויות הענקיות הללו".

פרח חדש ממש

בעצם אתה אומר שבלימוד רגיל אנחנו מסתכלים רק על 'מה' שהם אמרו ולא על 'איך' הם אמרו, ואנחנו מפספסים את האנשים שאליהם אנחנו מתגעגעים. האם אנחנו מתגעגעים לאוצר החכמה ופרויקט השו"ת או לחכם כזה שאורז את מילותיו ככה שכשמישהו יפתח את אריות המתנה היא תתעופף לו בידים.

ועלהו (מתוך גליון א')

|| אלעזר שפרכר הוא בוגר ישיבת בית-אל

"אמר רבי אלעזר בן דגלאי: עדים היו לאבא בערי הפקוד,

וקיז מתעששות מריח פטום הקטרת"

- תמיד פרק ג' משנה ח'

פעם ראיתי תלמיד חכם.

ולא תלמיד חכם

אלא בנו של תלמיד חכם.

ולא בנו של תלמיד חכם

אלא פתק כתב ידו של בנו של תלמיד חכם.

וקיזה זהר נורא בוקע מחדדי האותיות

וקיזה בשמים עולה מן הדין באויר

וקיזה בכתובים זועקים עד קצוי ארץ במלא כהם:

תלמיד חכם.

כיפה (מתוך גליון ב')

|| עמיאל ירחי לומד בישיבת נטע שורק

כל כַּף הַרְבֵּה זְמַן לֹא הִיִּיתִי לְבָד

עַד שֶׁהִיִּיתִי בְּלוֹי בְּהַמוֹן

(יש לי כיפה על הראש

כְּלָם רוֹאִים

שְׁהִיא דְּהוּיָה

בְּלִילוֹת אֲנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ

וְרוֹאָה לְרַגַע כְּמָה צָבַע יֵשׁ בְּצִידָהּ הַפְּנִימִי)

קִבְעָתִי לִי דֵּיִיט עִם עֲצָמֵי אַחֲרֵי הַרְבֵּה זְמַן שְׁלֵא

הַרְבֵּה צְפִיָּה וּבוֹשָׁה

מְעֵט דִּיבוֹרִים

"היחס לשירה נעשה מן פריקה מסוגנת. יש לי משהו על הלב ואני שופך את זה ועורך קצת ומתייחס לזה כשיר. זה לא מספיק. אחת המטרות שלנו היא לפרסם אנשים שיהוו סוג של מודל. אנשים שכותבים בצורה שקולה וחריזה גבוהה"

בייניש, שחף בן שיעיה

"כן. ממש ככה. אתה יכול לראות שגם רבי נחמן מברסלב לא קרא משניות כמו רבי עובדיה מברטנורא, וגם הרב קוק לקח את אגדות חז"ל כמה צעדים קדימה מהפרשנים הקלאסיים."

הגישה הזאת מעצבת באופן עקיף ציור אחר של תלמיד חכם. כמו שאף בייניש לא החליט בוקר אחד להשתמש בביטויים בארמית, אלא שהוא סופג את השפה שבה הוא קורא ולומד גמרא ושו"תים, ככה רגישות פואטית בלימוד תגרום ללומדים להיות קצת יותר דומים לחז"ל.

"עיתונאי אחד אמר לנו אמירה נכונה: 'אתם המהפכה של לפני עשרים שנה. אנחנו יודעים שדתיים יודעים לכתוב. יש את הרב אלחנן ניר והרב ליאור אנגלמן. מה החידוש?'

"האמת היא שאנחנו לא מנסים להיות 'חידוש' אלא לקחת את הניצנים האלה, שהם חלק מהתורה שאנחנו לומדים, חלק מהאור המיוחד של הדורות שלנו ולתת להם דחיפה ועידוד, לבנות להם בית. כשבית המדרש הדתי-לאומי כולו וכשתורת ארץ ישראל קורמים 'אור וגידים' אמנותיים - זו המטרה שלנו. זה שדתיים יודעים לכתוב זה חידוש של לפני עשרים שנה, אבל זה שבית המדרש מעודד את הכוחות האלה לפרוח - זה החידוש שלנו. כשהגעתי ליישובות שאני לא מכיר או שאני לא מזדהה איתן במאה אחוז ונכנסתי ומצאתי את הגיליון - זה חלום שהתגשם.

"אני חושב שכל צורך שיוצא לאור נושא איתו חידוש. כמו פרח חדש שגדל לך בגינה. הוא היה שם והתחיל הרבה לפני שראית אותו יוצא מעל פני האדמה. מצד שני, כשהוא בוקע אתה אומר: הנה, יש לי בגינה פרח חדש ממש.

הישיבה התיכונית חורב

הישן מתחדש והחדש מתקדש

ערב היכרות להורים

לקראת הרישום לשנה"ל תשי"פ לכתות ז' ו-ט' בישיבת חורב בבית המדרש, רח' הרב בן ציון אטון 2 בסנהדריה, ירושלים

י"א בטבת

יום רביעי, 19.12.18 בשעה 20:00

יום פתוח לתלמידים

לעולים לכתה ז': יום רביעי, י"ח בטבת, 26.12.18 בשעה 17:15-14:00
לעולים לכתה ט': יום שני, כ"ג בטבת, 31.12.18 בשעה 12:00-9:30

ההרשמה לימים הפתוחים ולישיבה

02-5813963/4
www.horev.co.il

ערב היכרות להורים

לקראת הרישום לשנה"ל תשי"פ לכתות ז' ו-ט' באולפנת חורב, רח' הרב שמשון רפאל 3, בית וגן ירושלים

ט' בטבת

יום שני, 17.12.18 בשעה 20:00

יום פתוח לתלמידות

לעולות לכתה ז': יום שני, ט' בטבת, 24.12.18 בשעה 17:30-14:00
לעולות לכתה ט': יום חמישי, י"ט בטבת, 27.12.18 בשעה 12:00-9:30

ההרשמה לימים הפתוחים ולאולפנא

02-5600700
www.horev.org.il

אולפנת חורב

שואפות רחוק מרגישות קרוב.

ולהשפיע עליך. לא צריך 'לעבור על זה' אלא 'להיכנס לזה' ולהבין שכל מה שנכתב הוא קצה קרחון מהתופעה עצמה.

"ואתה יכול למצוא את החוויה הזאת בתוך התניא ובתוך האור החיים הקדוש. יש בהם, כמו בעוד מקורות רבים, גודש ועומק רגשי, צימאון וכלות הנפש".

תמונה אחת שווה

איזה עוד שיערים יש לכם?

"יש שער של שירה. ביינ"שיש כותבים הכי הרבה שירה. קודם כל כי לכתוב שירים זה הכי קל. כותב משקיע חצי שעה על שיר ויש לו חומר טוב. גם ההשפעה הספרותית שאנחנו סופגים בשייכות - הרב קוק או קטעים חסידיים - קרובה ודומה לעולם השירה המודרנית כמו שאנחנו מכירים אותו. אפשר למתוח את הקו בקלות. האנרגיות שגדלות בבית המדרש הולכות

"ובכלל מה הדיבור על 'חידוש'? מה הדיבור על 'תחיית השפה העברית'? יהודים תמיד יצרו ותמיד חיו בעברית ועשו בה ובעומקים שלה אמנות. אנחנו עדיין יכולים ללמוד מהם. כששואלים ביינ"יש: מה ההשפעות הספרותיות שלך? והוא מציין את זלדה ואלתרמן ולא את הגמרא והרמב"ם - זה פספוס. בגיליון הקרוב מתפרסם שיר שלי שהציטוט הפותח שלו הוא דברי הרמב"ם בהקדמת המורה נבוכים. הוא כותב שם ש"משולים אנו אפוא למי שהברק מבריק לו מדי פעם בליילה אפל מאד". אלו מילות פלא של שירה.

כשהתחלתי לקרוא שירה הבנתי ששיר זה משהו שלא קוראים בשביל האינפורמציה אלא שוקעים בו בשביל החוויה החד פעמית שמצידה הוא נכתב. צריך לקרוא שיר כמה פעמים כדי שהיין המשומר בו יתחיל לעבוד

דרכה של תורה, דוד (דוכי) כהן

"כששואלים ביינ"יש: מה ההשפעות הספרותיות שלך? והוא מציין את זלדה ואלתרמן ולא את הגמרא והרמב"ם - זה פספוס"

הכי בקלות למקום של שירה.

"כאן יש לנו קצת ביקורת כי היחס לשירה נעשה מן פריקה מסוגנת. יש לי משהו על הלב ואני שופך את זה ועורך קצת ומתייחס לזה כשיר. זה לא מספיק. בשירה צריכים להיות עוד הרבה דברים בכמות ובאיכות. אני חושב שהאמנות שהכי קרובה לשירה היא ציור. בציור יש כלים וכלים מזיקים עבודה. אחת המטרות שלנו היא לפרסם אנשים שיהיו סוג של מודל. אנשים שכותבים בצורה שקולה וחרוזה גבוהה וגם לכתוב שיר מודרני טוב - זה משהו שצריך לקחת אותו ברצינות".

לא במקרה אתה מקשר שירה לציור.

"יש לנו שער של יצירה חזותית. יש שאמרו שהוא אחד מהחידושים הכי גדולים ב'בר'. יהדות ויצירה חזותית זה משהו שתמיד היה מורכב, ועדיין מורכב. בעשרת הדיברות נאמר 'לא תעשה לך פסל וכל תמונה' ואנחנו נוטים לא לעשות תמונות בכלל. זה מפחיד. אבל היצירה החזותית חווה התעוררות בהרבה ישיבות. דברים שהם למעלה מטעם ודעת יכולים להיות קיימים בציור מדויק או בתמונה שאומרת הרבה. למשל, ברקע של הגיליון הראשון רואים את הגבעות שהיו הרקע הקבוע בשולחן העבודה של ווינדוס ושם רואים חסידיים שחופרים בהן. לך תכתוב את החידוש ההזוי הזה בשיר. זה משהו שכשאתה רואה אותו אתה אומר 'וואו'. יש מיצג של ייצית עצומה שמישהו תלה במוזיאון אסירי המחתרות. זה נותן משהו חדש".

מעבר לשירה, יש לכם סוגי כתיבה נוספים?

"יש שער סיפורת שעוסק בפרוזה, סיפורים. יש לנו מודלים טובים לעיסוק הזה, הרב סבתו והרב אנגלמן וגם עגנון שהוא ביינ"יש לא קטן, אבל איכשהו האמנות הזו עוד ממש בחיתוליה. ויש שער אחרון שעוסק במסות, מסות שנעות בין המאמר ליצירה הכתובה. בגיליון הראשון היה מאמר של בחור שתיאר שנה שלימה של אמירת קדיש על עריירי שנפטר. הוא עשה את זה במשך שנה ותיאר את זה מבפנים, חודש אחרי חודש. בגיליון שיתפרסם בקרוב יתפרסמו מסה שמדברת על 'ידיעה ובחירה בהשפעת יצירת אופרה של מוצרט' ולצידה מאמר של צייטלין 'משיחותיו של ספקן' עם ניתוח של הרב עוז בלומן. יהיו בגיליון עוד הפתעות, חכו ותראו. ובעיקר - יש פה תורות גדולות שמונחות בכל קרן זווית, ואנחנו מתפללים שאנשים יטלו מהן עוד ועוד".

עוזיאל רנחל

כמו בית קפה אבל יהודי

אהרן חברוני

מהממת אותו. "הייתי בהלם. לפגוש משפחות שיכולות לארח כל כך הרבה אנשים בכל שבת אצלם בבית, זה דבר מדהים. אצלי במשפחה עושים את זה פעם בשנה בליל הסדר וזה אבו ג'ארס... והם עושים את זה כל שבוע - חמישים אנשים על השולחן בבית. זה מטורף!"

ההתקדמות הרוחנית שהוא חווה מאזנת את חייו העסקיים. מלבד תעודת הכשרות שחזרה לפאר את בית הקפה שלו, הוא מספר על התובנות שצמחו לו במשך הזמן ביחס למהות העסק ביהדות, לחשיבות נתינת המעשר ועוד.

תנועת השיבה לתורה הולכת ומתעצמת. אם הורגלנו לשמוע 'סיפורי גבורה' של אנשים שפרצו דרכים כדי לשוב לאבינו שבשמים, אנחנו פוגשים יותר ויותר כאלו שמבקשים את הטוב, והם מוצאים את הטוב ביותר, בעולמה של יהדות. ראש יהודי,

לפני כחודש הוא קיבל את תעודת הכשרות שלו בחזרה. עומר כספי (38) טייל בעולם כמה שנים. הקים בתי קפה באוסטרליה ושב ארצה לפני ארבע שנים. "הסיפור שלי הוא סיפור ישראלי סטנדרטי רגיל" הוא אומר, "איך לי דרמות מיוחדות בחיים ואני חושב שאני מייצג את אותם ישראלים שחיים את חייהם הטובים אבל מבקשים דבר מה נוסף". כספי גדל בעיר רעננה. את שירותו הצבאי העביר בחטיבת גולני במספר תפקידים, לאחר מכן יצא לנדרוד בעולם והשתקע באוסטרליה למשך שלוש שנים. בלונדון הוא קלט רעיונות קולניריים ובתל אביב הוא פתח ברחוב רמז את Bake cafe, בית הקפה השלישי שלו, לצד עסקים אחרים שהקים. שיחות רבות עם אנשי ראש יהודי הובילו אותו להחלטה להשיב את תעודת הכשרות. "לאחי היה קשה עם זה" הוא מספר, "אבל השתכנעתי שזה הדבר הכי נכון לעשות", אז עכשיו כבר מותר לשבת ולאכול בבית הקפה המצוין הזה וכעת תורם של הדתיים - להגיע לשם ולחזק.

בשנים האחרונות הוא מתחזק ביהדות וכששואלים אותו למה, לא שומעים את המנגינה המוכרת של "הגעתי לקצה והייתי מוכרח להבין מה אני עושה כאן". אצל כספי החשיפה ליהדות באה באופן טבעי, כחלק מפתחות תרבותית ואהבת אדם שמגדירים את זהותו. "התחלתי בלימודי קבלה והם נתנו לי כלי רוחני חזק מאוד לחיים. למדתי להסתכל על החיים בצורה יותר נכונה. ואפילו לקחתי משם אלמנטים עסקיים". המסעדות על פי כספי אינה רק מכשיר לייצור מחזור מזומנים. "אני מאמין שאדם צריך לעסוק במה שהוא מחובר אליו ורק כך הוא יראה ברכה. אדם שלא מחובר לעשייה שלו - אני לא מאמין שזו ברכה עבורו". בית קפה עבור כספי הוא קודם כל מקום של חסד. "בניגוד למסעדה" הוא אומר, "אדם בא לבית קפה כדי לנוח ולהיכנס למצב תודעה אחר. אנשים יכולים לשבת פה שעותיים ושלוש, ולקרוא משהו או לשוחח. חלקם אוהבים לפטפט עם מנהל המסעדה או סתם לבהות באוויר, ובמובנים האלו אני מרגיש

כמו גופים אחרים בארץ ובעולם, מהווה בית עבור אותם אנשים. בית שמאפשר לכל כוחות הנפש לפגוש את המהות היהודית, החל בשכל - ברמת התודעה. עובר דרך הלב - בכל כוחות הנפש באהבה ובאמונה, ועד לחמין של שבת... כמו שכספי אמר "כמו בית קפה, אבל יהודי".

מבצע לקוראים: 15% הנחה לכל המציג כתבה זו בבית הקפה Bake Cafe רח' רמז 20 ת"א.

שאנחנו עוסקים בחסד". כספי הוא חבר בקהילת ראש יהודי בתל אביב. דרך שיעורים ובעיקר בסעודות השבת אצל משפחות הקהילה הוא הולך ומתחזק. "הגעתי דרך חבר שהכיר לי את המקום, וזכיתי לפגוש אנשים שהם פשוט 'חבל על הזמן' הוא אומר. "המוטו שלהם זה קודם כל 'תבוא תשב, תאכל, תשמח, תחיה'. כמו בית קפה אבל מהצד היהודי". ההשקה שבין עולם האירוח שהוא מכיר מבתי הקפה למערכת האירוח של ראש יהודי

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? ראשי יהודי זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

בחנוכה הזה הדלקתם אור בתל אביב! החזרתם אהבה לראש יהודי

אזה אוראים! אזה אצווה ומשפחות א"א! אזה אר ה'

ממשיכים לאהוב • להאמין • ולקרוב

פרץ איינהורן

מתגייסים אהובים, אתם תצליחו!

ברוך הוא וברוך שמו שגואל אותנו ומשיב אותנו לציון ברחמים ויש מאות ואלפי רבנים: בכל קהילה, בכל שכונה, בכל בית כנסת, בכל מכינה ובכל ישיבה, ויש מאות ואלפי מקומות של תורה, שיעורים ועונגי שבת, ומלא אברכים ורבנות צבאית ראשית חזקה מאוד ומאות רבות של רבנים צבאיים בקבע ובמילואים שמוסרים את נפשם ועוזרים ונותנים מענה לרוב המוחלט של הבעיות שמתעוררות בשטח. יש ימי ישיבה כמעט בכל חודש בעשרות רבות של בסיסים, יש רבנים אזרחיים שמגיעים לשבתות בבסיסים ויש את הקו הפתוח של הרבנות הצבאית הראשית שנותן מענה של רב כונן בכל שעה 24/7 לכל צורך של חייל דתי: 052-9414414.

יש את עמותת צל"ש - צבא לשם שמים, שמוסרת את הנפש לילות כימים כדי שחייל כמורך ירגיש שכל כולו בעבודת קודש 24/7.

מתגייסים יקרים ואהובים, חזקו ואמצו!

לכו בכוחכם ותושיעו את ישראל קדושים באמונה, ואהבת חנינים ותהיו מחוברים חזק אל התורה, המצוות והקדושה.

אתם בעזרת השם תצליחו לקדש שם שמים בכל מקום שתשרתו בו. אני הקטן מזמין אתכם להתקשר גם אלי אם יש צורך: 054-2127666 - אני ממש אוהב שחיילים מעירים אותי באמצע הלילה עם שאלות והתחזקויות בעבודת השם יתברך!

רבנים יקרים ואהובים, אני לא רב!

אני מסתובב המון בבסיסים ובמוצבים ופוגש בשטח את התלמידים שלכם, ברוך השם בכל שבוע אני זוכה לפגוש מאות רבות של חיילים.

התלמידים שלכם מוסרים את הנפש 24/7. בבקשה, תנו להם חיבוק גדול, תרדפו אחריהם בהודעות אוהבות ומחזקות, בשליחת חבילות מתוקות, בטלפונים של שאלת שלום והתעניינות, הם זקוקים לכך - זה אוויר טהור לנשימה בשבילם. תכירו את ההורים והמשפחות שלהם. תשדכו אותם לחברותות באזור הבית, ובבקשה תהיו זמינים להם, עם כל הקושי שבדבר. אך ורק תעודדו ותחזקו אותם, תזמינו אותם לשבתות לישיבות ולמכינות, תזמינו אותם לסעודות שבת אצלכם או למנה אחרונה או ללימוד קצר מלא אמון ואהבה. תעשו לעצמכם רשימה מסודרת של כל התלמידים שלכם שהתגייסו ותעקבו אחריהם. כל דקה של השקעה שלכם, זה ממש הצלת נפשות, הרחבת הלבבות וחיוק עמוד השדרה הרוחני שלהם. ובסוף בזכות השקעה של שעה או שעתים בשבוע - בזכותכם מוריי ורבותיי, התלמידים-כבנים שלכם מצליחים לשרת בצבא ולהיות גם מפקדים וקצינים טהורים ומלאי מוטיבציה. ובהמשך, אתם תזכו גם לשדך אותם ולעשות להם הדרכת חתנים, ולעזור להם לבנות בתים טהורים בעם ישראל ולחנך ילדים צדיקים וטהורים. והכל, הכל בזכות מסירות הנפש שלכם.

אם אני הקטן יכול לעזור בדחיפת פרויקטים לחיזוק הקשר ביניכם ובין התלמידים החיילים שלכם, אשמח ממש להיות שותף לכל יוזמה שמוסיפה טהרה וקדושה במחנה הצבאי. חזק ונתחזק כולנו למען שמו באהבה!

כהכנה למחזור הגיוס הנקרא 'גיוס נובמבר' או 'גיוס כסלו', זכיתי לעשות מספר שיחות כלליות ופרטיות למלש"בים (מלש"ב=מיועד לשירות ביטחון). באחת השיחות האיטיות עם מישהו שמתגייס לאחת היחידות המוכרות בצה"ל, שאלתי אותו: אחרי שזכית ללמוד תורה מעל שנה בבית המדרש, האם יש לך רבנים שאתה לוקח איתך ומתכוון לשמור איתם על קשר קבוע? התלמיד ענה בשלילה.

"למה אחי?" שאלתי, והוא ענה: "לא התחברתי לאף אחד מהרבנים בקטע הצבאי. כולם נותנים לי הרגשה שביחידה שאני הולך להתגייס אליה כולם נופלים, שני רבנים אפילו אמרו לי: 'כשאתה מגיע לבקו"מ, תחתום ויתור על הכיפה שלך או שתחתום ויתור על הכומתה ותלך למקום עם יותר דתיים שמחזיקים מעמד', ועוד הוסיפו הרבנים שלי והגדילו לומר: 'ובטח אם תשרוד את המסלול מבחינה רוחנית שלא תעז להמשיך לקצינים ביחידה הזאת, כי תבדוק בעצמך עשר שנים אחורה, ותספור על יד אחת את הקצינים יראי השמים שיש ביחידה הזאת!'."

"האמת", אמר לי אותו תלמיד, "תכל'ס, הרבנים האלה החלישו אותי והורידו לי את המוטיבציה. אני לא רוצה לחתום ויתור לא על הכיפה ולא על היחידה ואני כן רוצה לצאת לקצינים - חשוב לי לשרת את עם ישראל על הצד הטוב ביותר."

ממשיך התלמיד ואומר לי: "כן, אני יודע ומבין שהרבנים האלה דואגים לי מכל הלב, ואני באמת מבין את הכאב שלהם על עשרות ומאות תלמידים שלהם שנחלשו מבחינה רוחנית תוך כדי השרות הצבאי, אבל למה לא מדברים איתי חיובי? למה לא מאמינים שאני כן מסוגל, למה לא נותנים לי את הכלים להצליח? למה אני צריך לשמוע גם מההורים שלי והרבנים שלי ומכל החברים שלי שבצבא בקושי שורדים רוחנית, ובמיוחד ביחידות המוכרות עם הצוותים הקטנים, ולמה כולם חופרים ועוסקים בכמה קשה וכמה שוחק וכמה אין סיכוי? ! בסוף, מרוב מחשבות רעות ודיבורים מחלישים, נבואת הפורענות הזאת מתגשמת."

עניתי לו: "אחי אהובי - אני איתך! אתה צודק! ואני מבין אותך לגמרי שלא תשמור על קשר עם אותם רבנים שמחלישים אותך רוחנית עוד לפני שהתגייסת. ואני מזמין אותך לשלוח אלי הודעות ולהתקשר אלי 24/6 ונתחזק ביחד! אל תיתן לאף אחד להחליש אותך! בעזרת ה' אתה תצליח בגדול!"

תוך כדי השיחה נכנס אחד הרבנים שלו ונתן לו חצי חיבוק, לקח את הכיפה שעל ראשו ואמר לו "בצחוק": "אל תוותר על זה. אתה חשוב לי. אם אתה הולך ליחידה הזאת ועוד חושב על קצינים - אין לך סיכוי!"

ראיתי את זה בעיניי ושמעתי את הדברים באוזניי ופשוט הייתי בהלם! אם הייתי מכיר אישית את הרב הזה, הייתי עונה לו בתקיפות, אבל פשוט הייתי מזועזע. במחילה, הרב הזה והרבנים האלה לא מחוברים!

מה, אנחנו בגלות? ! גזירות שמד? !

תודה
לכם
2,586
שותפים
יקרים!

בזכותכם יש לנו כח
לעשות חילה!

לתרומות להרחבת הפעילות 055-6654687 | עקבו אחרינו בפייסבוק ובאתר tzalash.org.il

אלומה נחמה לב | ALLUMA@GMAIL.COM

משיב נפש

דאגה ממנו היה ערב שבועות המתקרב. היא בכתה לסבתי על שלא לקחה איתה את הסינר הלבן, בגד לבן שראוי להתפלל ולכבד בו את החג. כמה שעות לאחר מכן היא כבר לא היתה בין החיים. סבתי עוד חיכתה שתצא מן ה"מקלחות", עד שבא יהודי והסביר לה שמי שנכנס לשם, כבר לא יוצא.

לספר את הסיפור

כמה פעמים בחיי בחרתי בגד לבן לכבד בו את החג. המרחק בינינו הוא אינו מרחק כלל. כשמגביהים מבט מעל פני השנים והארצות, הכל אחד. וזו הסיבה שהסיפור הזה נעשה לי להנהגת-חיים שלקחתי לעצמי מאז ששמעתי אותו. לייקר בגד לבן שמכבד את החג. לפעמים נדמה לנו שאנחנו תלושים כל כך, כמו עלים שמסתובבים באיטיות ברוח. אבל אין עלה שלא צמח על עץ. כל עלה ניזון ממהו, גם העלה התלוש והכמוש ביותר. בכל עלה זורם דג"א של עץ רחב צמרת, עמוק שורשים.

זכיתי שהכלי והכישרון שלי בעולם הוא לדעת לספר סיפור. אלה הסבתות הפרטיות שלי שעמדו שם בשער ומה שהעסיק אותן היה הלבן המסמל את ההתקדשות לקראת חג מתן תורה. אבל כמוהן היו, לדאבון לבנו, מיליונים. וכל אחד ובגדי הלבן שלו, ולא לכל אחד יש מי שיספר. וכשמגביהים את המבט למעלה מגלים כמה אנחנו לא תלושים גם כשאנחנו מרגישים עלה נידף בסערה. הזיכרון הבין-דורי הלבן הזה טבוע לי בעצמות. ונדמה שאנחנו אלה שנמצאים כאן כדי לספר, אבל יותר משהו בשבילם – זה בעיקר בשבילנו. לקבל כוח משתי נשים יהודיות שדאגו לבגד לבן לפני שבועות. להבין שזה רק הקצה של חיים יהודיים שלמים. להבין היטב מה עיקר ומה טפל בחיים האלה. למצוא מחדש, יום יום, את השורשים. ורק מהם להסכים להיות ניזונים.

ישראל לסגולתו

אביה של סבתא צ'רנה הי"ד היה הרב שמואל גינצלר, שכינה כרב ארבעים וחמש שנה בעיר אויבֶר־נישׁו (ביידיש: אויבער = עילית). דרשותיו נאספו לספר "משיב נפש", שיצא בשנת 1912. בדרשתו לפרשת ויגש הוא מביא בשם האוהב-ישראל את החילוק בין השם יעקב לשם ישראל: ישנם שני מיני חשיבות לדבר. יש דבר חשוב מצד תכליתו ועצמיותו, כמו אבנים טובות ומרגליות שמוזהרות לעין הרואה אותן, ומצד זה הן חשובות. וישנה חשיבות מצד ההתדמות, ההשוואה בין דבר לדבר. כאשר שני דברים דומים זה לזה, ישנו אחד שהוא יותר מוכלל ומוכתר ביופיו מן השני, ומכאן חשיבותו. כמו יתרון האור מן החושך, שאלמלא היה חושך בעולם – לא היו לאור חשיבות ויתרון. ומשנמצא החושך בעולם, כעת נדע לכבד את האור כי מתוק הוא.

כשחשיבותו של עם ישראל באה מצד ההשוואה לעשיו, אז נקראים הם בשם יעקב, ומאירים על פני חשכת העמים. אך ישראל, כאשר זוכים הם לשם ישראל, אז, כדברי דוד המלך בתהלים – "ישראל לסגולתו". מאירים ומזהירים מצד עצמם. זוהי האהבה הגדולה יותר, ואז אנו זוכים להיקרא עם סגולתו.

ואיזה עוד עם מסוגל לעמוד בגיא-צלמוות, להגביה מבט מעל לפני הקרקע השחורה משחור, ולהכין את עצמו אל לובן טהרת החג. העם המסוגל לזה, הוא עם סגולתו.

תודה לאבא שלי על ההכוונה, הסיפורים, הלימוד, השמחה הארצישראלית, ובעיקר על השורשים.

לפני כמה שנים עזבתי את ביתי בבקעה לתקופה וגרתי באחד מיישובי בנימין. באחד הלילות, כשחזרתי דרך כביש שישים מירושלים אל היישוב, גיליתי פתאום לימיני אורות מוכרים. אימצתי את העיניים כדי לוודא שאני לא מדמינת, ובאמת לא דמינתי. ישנו כביש שעולה מגשר אלנבי אל הרי ירדן, הוא מכונה "כביש ירושלים-רבת עמון" (לימי שלום והרחבת הארץ כנראה...). כל מי שנוסע בבקעה בלילה לא יכול לפספס את נחש האורות המתפתל למעלה אל תוך ההרים. את הכביש הוא ראייתי בבירור באחד מעיקולי הדרך בבנימין. הרגשתי בבית. הרגשתי שהבית שלי הולך איתי, שהמרחק מתקצר.

ובאמת, אין הרבה חוויות שמפעימות אותי כמו החוויה של לתפוס גובה מעל פני המרחב, ולזהות שהכל קרוב וקשור. זה קורה לי כשאני משקיפה מביתי ורואה את התבור, את הגלבוע, את הגולן, את השומרון. באופן רגיל נדמה שכל חבל ארץ עומד לעצמו, ופתאום מגלים שהכל מתחבר וקרוב כל כך. זה קרה לי גם עם תקופות ושנים. כשנסעתי בדמדומי בוקר מושלג מאומן אל שדה התעופה בקייב, השלט המכוון לאודסה באמצע הדרך עורר בי צביטת געגועים. ידעתי שלא הייתי שם מעולם, ובאותה נשימה המקום נחרת עמוק בתוכי מסיפורי צדיקים ששמעתי בילדותי. יכולתי לשמוע את המולת קולות החיים היהודיים ששקקו שם, יכולתי להרגיש עד כמה הם קרובים אלי, היום, בשנת תשע"ט, עם סמארטפון ואוזניות ודרכון שמוזהא את תווי הפנים. זה קרה לי גם כשמצאתי את עצמי נשנקת ב"ט בכסלו אל מול המידע שאדמו"ר הזקן יצא ממאסר לפני מאתיים ועשרים שנים בדיוק. כמה זה כבר מאתיים ועשרים שנים? יכולתי לחוש כל שנה ושנה שמפרידה בינינו, יכולתי לדאות על פני המרחבים, על פני השנים והתקופות, יכולתי להרגיש בבירור איך הכל קשור. הכל אחד.

פה הכל טוב

ומכל המרחקים המצטמצמים ישנו מרחק אחד, שאינו מרחק כלל, והוא תופס את לבי במיוחד. בערב חג השבועות תש"ד (1944) נכנסה סבתי נעמי ע"ה יחד עם סבתה, צ'רנה שטרנהל הי"ד, יחד עם כל יהודי הונגריה, בשערי אושוויץ. סבתי היתה בת תשע-עשרה, סבתה היתה בת שבעים וארבע. הן נכנסו יד ביד. סבתי היתה אישה עדינה ושקטה, בת-נינתו של החת"ם סופר, עם עיניים תכולות צלולות ופנים צחות. לאחרונה ראייתי תמונה משפחתית של סבתא צ'רנה, יחד עם עשרים מבני משפחתה. רק אחד מהם שרד את השואה. היא יושבת שם, זקופה, חצי-מחייכת, במבע פנים עז ובוטח.

כשעלו סבי וסבתי ארצה הם רצו להשאיר הכל מאחוריהם, לפתוח כאן חיים חדשים. הם לא דיברו כלל על מה שהיה. היו להם סימנים מוסכמים, חבויים, מי שהיה שם הבין. הם דיברו על "לאגר" (מחנה), והשתמשו בביטויים בהונגרית, כמו "אלטונט" (נעלמו). היה להם בית ארצישראלי שמח, בכל בוקר כשסבי חזר מן התפילה הם הרימו כוסית יין לכבוד החיים. בכל צהריים כשנותרו עצמות העוף על הצלחת, סבי, האדם הכי מענטש שהכרתי, יצא להאכיל את כל חתולי השכונה. אצל סבתא שלי הכל היה נעים וטוב. כל ארוחה, כל חג, היא חזרה תמיד על הביטוי "פה הכל טוב". רק ברכות השנים סיפרה ממה שהיה שם, מעט שבמעט. את הדברים היחידים שסיפרה הוא שבאותו ערב שבועות, עת עמדו היא וסבתה בכניסה לשערי המוות, כל מה שסבתא צ'רנה

כְּנִישֵׁי הַהוֹדָה כְּנִיעָה

פרשת
מקח

התנ"ך שלי

קורא יוסף פמול: "יוסף פו יעקב, פוא אל"י. הפישו האחים לכול האדדים ולא ראו דבר.

קורא יוסף שגב: "יוסף פו יעקב, פוא ופגש את אחיך". שוב הפישו האחים ימיה ושמאלה, קדיקה ואחורך - ולא ראו דבר.

אמר להם יוסף: "מה אתם מסתמלים לאדדים? הפישו פו - אני יוסף אחיכם".

באותו רגע קפאו האחים במקומם. הם לא יכלו להוציא הגה מפיהם מרב תדהמה. הם גם התביישו מאוד. אמר להם יוסף: "אחי היקרים, למה אתם עומדים מרחוק? פואו אלי. כפרה אני שמח שפגשתי מחדש".

ואו התקרבו אליו האחים, התחבקו והתנשקו אותו והשחקו עלתה עד לשמים.

(על-פי ילדוטי שמעוני פדית ונגש: מדרש פנחסיא פרשת ויגש)

את בנימין, אם אתה רוצה עבד, טח אותי במקומו. אני יותר חזק ממנו. אחיה אני עבד שלך, אבל את בנימין שלח בחזרה".

ראו את יוסף וקרא לכול עוזריו ושוקרי הראש שלי: "צאו פלם מהחדר והשאירו אותי לכד אתם".

השוקרים הפישו פיוסף בחרדה, אור ישארו את המושל לכד עם אחד-עשר אנשים חזקים כל-כד? גם יוסף עצמו חשש, אבל אמר פלבו: "גם אם יהמו אותי, לא אביש את אחי לפני הפצרים".

יצאו כל הפצרים החוצה ויוסף נשאר עם אחיו. אמר להם יוסף: "אמרתם שהיה לכם עוד את. איפה הוא?".

אמר יהודה: "הוא מת".
אמר להם יוסף: "לא נכון. הוא חי! הוא נמכר לעבד בפצרים ואני קניתי אותו ויצים לראות אותו".
האחים נבהלו. הם התנגשו מאוד ואמרו: "פנו הראה לנו אותו".

יוסף ידע קחי יהודה פועם. יהודה היה גבור אדיר. הכל פנו אותו 'האריה'. כשיהודה פועם, זה מספן מאוד...

כשיהודה פגע היטה טפת דם זולגת מעין ימיו שלי. גם היטה לו שערך בחורו, מעל לפו וקשהה פועם היטה נעשית פמו מחט חדה, מנפבת את במדיו ויצאת החוצה.

יוסף ראה את השימנים האלה והבין שיהודה לא מתכוון לומר על בנימין. הוא ילחם עליו עד הסוף.

אמר יוסף ליהודה: "יש לך אחים גדולים מקה, למה רב אתה מדבר?".

אמר לו יהודה: "אני התחבתי לאבי שאחזור לו

התוועדות
התוועדות
הרב חיים שלום דייטש

נישואין ללא אינטרס

גם לאחר שמאה ועשרים הכמרים נכשלו, עמד מלך אוסטריה בלחצים של הצאר הרוסי ולא הסגיר את רבי ישראל מרוז'ין לידיו < איך נדע לבחון אם הקשר הזוגי מבוסס על יסודות נכונים? > ואיזו עצה נתן הרבי לאדם שבא להתלונן על אשתו?

ר' אייזיק מתקשה למה הקדמנו את סיפורי הצדיקים לספר ההלכה. שאלה זו תירץ כבר רש"י הראשון על התורה, ששואל: למה הקדוש ברוך הוא התחיל את התורה בסיפורי מעשיות, 'בראשית', הרי היה צריך להתחיל את התורה בהלכה, 'החודש הזה לכם', ומכאן ראייה ש'בראשית' קודם. מעשה אבות ומעשה בראשית הם סימן לבנים, וקודמים להוראות התורה בקיום המצוות." ועוד סיפור: בערב שבת ישב ר' אייזיק עם רבי ישראל ודיברו בעניינים חשובים. רבי ישראל עישן "לולקע", מקטרת, ואז נכנסה אשתו ואמרה לו: שבת תקף נכנסת. רבי ישראל הניח את המקטרת, ופניו מיד קיבלו גוון חרש וזוהר. לאחר מכן ר' אייזיק אמר: "כשהוא הניח את המקטרת - הוא עלה למעלה והשאיר אותנו למטה..."

דעו לכם, לא רק אדמו"רי חב"ד ישבו בכלא, גם הרוז'ינר. הוא נהג בעצמו גינוני מלכות, והאשימו אותו שהוא מורד במלכות. החסידים עשו כל מיני חכמות כדי לחלץ אותו משם. הם שיחדו את השומרים והוציאו אותו מרוסיה לאוסטריה, אך הדבר נודע לצאר והוא דרש להסגיר אותו. החסידים הלכו ושכרו מאה ועשרים כמרים שיעידו למלך שיש כאן טעות בזיהוי והאיש הזה איננו רבי ישראל מרוז'ין. אך כשהצאר שמע את זה הוא אמר: "מאה ועשרים כמרים זה כלום, אני רוצה לראות שהוא יגיד שהוא לא ר' ישראל מרוז'ין". אבל רבי ישראל סירב. מלך אוסטריה שמע על כך ואמר: "יש אצלי אדם שלא מוכן לשקר גם אם זה יעלה לו בעונש מוות? כזה איש אני לא מוכן לשחרר מאוסטריה..." זה היה רבי ישראל, שכל הצדיקים אהבו והעריצו אותו. עכשיו אתם מבינים איזה עומק הוא הכניס בניגוניו שלו?

אצל הרבה חסידים מקובל לשיר את הניגון הזה בשעת החופה. בחב"ד שרים בחופה את ניגון "ארבע בכות", ושמעתי אפילו על אחד שאצלו ניגנו את "ניגון ההסתלקות" של רבי מיכל'ה מזלוטשוב, ששר אותו בזמן יציאת הנשמה. לא יודע מה ניסו לרמוז לו בזה, אבל זו לא נראית לי הנהגה לרבים...

החסידות באה לעולם כדי לגלות את הפנימיות שיש בכל דבר, וניגון הוא אחד הדברים הכי טובים לגילוי הפנימיות. כששרים מהלב, למרות שכולם שרים אותו הדבר, כל אחד מכניס חלקים אחרים מהלב שלו לתוך הניגון.

את הניגונים חיברו אנשים גדולים - צדיקים, עובדי השם, שהכניסו את כל הפנימיות שלהם בניגון. פעמים רבות אנחנו מנגנים ניגון, אומרים "זה יפה", אבל שוכחים את מחבר הניגון. חז"ל אמרו שכשאדם אומר איזו שמועה שלמד, "יאה רואה בעצמו כאילו בעל השמועה עומד כנגדו". אז גם כששרים ניגון, צריך לדמיין את בעל הניגון עומד לפנינו.

למשל, יש ניגון מיוחד מרבי ישראל מרוז'ין (קישור בסוף הדף). זה ניגון עמוק ומרגש, אבל כדי שהוא יכנס עוד יותר עמוק, חשוב לדעת מיהו בעל הניגון. אתם יודעים מי זה רבי ישראל מרוז'ין?

ה'צמח צדק' היה קורא לו 'הרבי הקדוש מרוז'ין' למרות שמעולם לא פגש אותו. הוא שלח אליו פעם את אחד מחסידיו, ר' אייזיק מהומיל, כדי למסור לו איזה עניין חשוב שנוגע לכלל ישראל. ר' אייזיק נשאר שם כמה ימים ולאחר מכן סיפר את רשמיו לרבי.

בהיותו שם, הגיעו אל הרבי מרוז'ין שני תלמידי חכמים שחיברו ספרים, וביקשו לקבל ממנו 'הסכמה'. ספר אחד עסק בהלכה ובעיון, והשני ליקט סיפורי צדיקים. הסדר אצל הרבי היה שלפני שהוא כתב הסכמה הוא היה מתפלפל עם המחברים על תוכן הספר, ור' אייזיק שם לב שהרבי מרוז'ין ביקש קודם לראות את הספר של סיפורי הצדיקים, קרא בו והפליג בשבח סיפורי חסידים. רק לאחר מכן הוא קרא בספר ההלכה ואז דיבר על המעלה של גייעה וחיידוש בתורה. ר' אייזיק התפלא בליבו - הרי העיון בתורה חשוב יותר מסיפורי צדיקים, אז למה הרבי הפך את הסדר?

הרבי מרוז'ין הרגיש בכך, ואחרי זמן מה אמר: "ה'ליטאי' (זה היה הכינוי של

מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

תמונה מתנפצת

אחר צהריים אחד ירדתי במורד רחוב ביבאס בשכונת נחלאות שבירושלים, המדגים את פתגמו של רבי נחמן "כל העולם כולו גשר צר מאוד", וראיתי מולי את חנן, סטודנט לקולנוע שאינו שומר תורה ומצוות לעת עתה, עולה לקראתי. נזכרתי איך לפני שבועיים הצליח הגבאי צדוק להכניסו לבית הכנסת כדי להשלים מניין לתפילת ערבית, ולאחר מכן גלגלתי עמו שיחה בענייני רומו של עולם על ספסל העץ מחוץ לבית הכנסת. ניסיתי לשרד לו אז, שכיום ניתן להתקרב לקדוש ברוך הוא בכיף, מבלי לעשות הצגות לאף אחד, גם לא לקדוש ברוך הוא, ושנחלאות היא מקום שיכול להתאים לכך. ועוד דיברתי איתו על כך, שעיקר הדגש בחיי היהודי הוא לשים לב להשגחה הפרטית, למסרים שהבורא מזרים לו כל הזמן.

"ואיך רואים השגחה פרטית?", שאל.
"רואים סימנים לכך שיש איזו יד עליונה מכוונת לאירועים, שיש במאי לכל המשחק העולמי, משהו גאוני בתוך המקריות הסתמית העיוורת".

"לא חשבת על זה אף פעם", תמה, "חשבת שרק בני אדם יכולים לעשות מניפולציה על המציאות".
"נסה להתבונן בזה", הצעתי לו בתום שיחתנו שבה גייסתי את מיטב כוחות נפשי.

כעת חנן חיך לקראתי ואמר:
"איזה יופי שאני פוגש אותך! יש לי שאלה אליך".
לא ידעתי איך אוכל לנהל עמו שיחה ברומו של עולם ברחוב צר, כאשר אני ממהר לחברותא בין מנחה לערבית, אבל ידעתי שקירוב רחוקים עולה על הכל והתמסרתי להשגחה של אותו רגע.

"לפני יומיים הייתי עם חברים באיזה משרד פרסום שאני עובד בו, שהיו בו כמעט מאה תמונות של סלבריטזי על הקירות. אתה יודע, כל מיני זמרים, כוכבי קולנוע וטלוויזיה. פתאום שני חברים שלי השתגעו והתחילו ללכת מכות. אחד מהם זרק את השני על הקיר והתמונה של מני פאר נפלה לארץ ונשברה".
"יהודי נחמד מני פאר", אמרתי, "אני זוכר אותך מנחה בתכנית 'ממני מני'. שמעתי שהוא היה חולה במחלה קשה ונפטר לפני כמה ימים".

"זה בדיוק העניין!", קרא חנן, "נודע לי אחר כך שהוא נפטר בדיוק כאשר נפלה התמונה!".
התפעלתי מההשגחה וציפיתי לשמוע את שאלתו.
חנן תחב את ראשו לארבע אמותי והגביר את קולו, כמעט צעק:

"אתה יכול להסביר לי איך זה יכול להיות?!".
חיכתי לנוכח תמימותו המופלגת. הוא חושב שאני מבין את נפלאותיו של בורא העולם יותר ממנו...

הזמן דחק ותשובתי הייתה קצרה:
"אין עוד מלבדו!", קראתי והוספתי, "אתה מוזמן לבקר בבית הכנסת. אולי נלמד משהו בתורת הסוד". נופתי לו לשלום וחשתי בבידור שלא צריך לומר יותר מכן, ושכל המוסיף גורע. ירדתי במורד הרחוב והרהרתי במני פאר הצעיר ובחיוכיו, במני פאר המבוגר וייסוריו, ובתמונתו המתנפצת ארצה במשרד הפרסום, איך כל הפשט הפך לרמז והרמז לדרש, ולבסוף הכל נכלל בסוד העליון והתכנס לתוך תפילת מנחה ברקיע שהלך והאדים.

ניגון כזה או אחר, הצד השווה שבין כולם - שאצל החסידים שרים בחופה ניגונים של צדיקים גדולים. מדוע? מכיוון שהנישואין צריכים להיות על בסיס מרומם. בנישואין יש כל כך הרבה רגעים שגרתיים, יומיומיים, אפילו אפורים ויש ענייני העולם הזה, אבל הקדוש ברוך הוא רוצה שנדע כל החיים שבעצם העניין, נישואין הם דבר מרומם. **הפסיכולוגים מחשיבים את הדברים הטפלים כעיקר, אבל זו טעות.** יכול להיות שאצל גויים זה כך, מפני שאצלם אין קדושה בנישואין. אצל יהודי נישואין זה משהו קדוש. מי שחושב שקשר מתחיל ונגמר עם תאוה, פשוט עובר מנישואין של יהודי לנישואין מסוג אחר.

אנחנו אומרים בכרכה "שהשמחה במעוננו", במעוננו של מי? של הקדוש ברוך הוא! מברכים תחת החופה "שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצריך בגן עדן מקדם", "שהכל ברא לכבודו". הדבר בא לרמוז שיש משהו עליון בין איש לאישה, שהקשר ביניהם הוא מעבר לעולם.

התורה והמצוות הן נצחיות, אבל דברים גשמיים חולפים ועוברים. **אדם אוכל כי הוא רעב, אבל כשהוא שבע הוא לא יכול להסתכל על אוכל.** אם כל הקשר הוא טבעי, גשמי, כמו אצל בעלי חיים, זה לא יכול להיות נצחי. כשהנישואין לא מבוססים על משהו עליון, קשה מאוד למצוא זוג מבוגר שיש לו כבר נכדים ונינים ובכל זאת הם חיים באהבה ואחוה. מדוע? כי אם הקשר הוא דבר מקרי וטבעי בלבד, אז כל עוד בני הזוג צעירים, מה שמקשר ביניהם הוא כוח המשיכה של התאוה. אבל אחר כך, כשהתאוה נחלשת, גם האהבה נחלשת. לעומת זאת, אלו שאצלם הקשר מבוסס על קשר רוחני, זה יכול להימשך שנים, מפני שגם כשחלק התאוה נחלש, הקשר העצמי נשאר.

איך יודעים לבחון אם קשר מבוסס על משהו עליון או על משהו נמוך?
לפי ההבדל העקרוני בין קליפה לקדושה. לקדושה יש עקרונות, ערכים, ואילו הקליפה רק חושבת 'מה ייצא לי מזה?'. אם זו הסיבה שבגללה אדם התחתן, ברגע שתהיה איזו חלישות, הוא ירצה לפרק את הנישואין. אבל אם יש בין בני הזוג מושג של 'מתחברים בעצם', כל ההסתכלות על העצמי תהיה משהו אחר לחלוטין. נהפוך הוא, ככל שהזוג יותר מבוגר כך יהיה ביניהם יותר קשר.

לכן שרים בחופה ניגונים מיוחדים, רק צריך לוודא שהרוממות תימשך כל החיים ולא תישאר בחופה...

איך שומרים על זה? יש עצה טובה לכך - על הפסוק "אעשה לו עזר כנגדו" כתוב בגמרא, "זכה - עזר, לא זכה - כנגדו". נשאלת השאלה: איך זה מסתדר בפסוק? בפשט נראה שהכוונה היא שיהיה לאדם עזר עוזר שיהיה מקביל לו, ויסייע במה שאפשר. הלימוד של חז"ל מדבר על משהו שמתנגד אלי, וזה הפוך מהפשט! רבי מנדלה מוויטבסק, בעל 'פרי הארץ', אומר: יש שני סוגי עזר. אחד עוזר בצורה חיובית, והשני עוזר בצורה נגדית. ברגע שיש לו התנגדות, האדם מתגבר ומתרומם מעל עצמו, וזה העזר הכי גדול. לפעמים אדם צריך אישה שתתמוך ותגבה אותו, ולפעמים אישה שתדרוש ממנו ותעביר עליו ביקורת כדי שהוא ישתפר. בשני המקרים מדובר ב"עזר".

אם אדם מרגיש שקשה לו מדי עם ה"כנגדו", סימן שהוא במצב של "לא זכה". מה יעשה? יעבור למצב של "זכה", ואז גם העזר תעבור למצב חיובי. שמעתי לאחרונה סיפור על יהודי שבא להתלונן לפני הרבי מלובביץ' על כך שכל הידור מצווה או תוספת בענייני קדושה שהוא רוצה להכניס בבית, זוכים להתנגדות נחרצת מצד אשתו. **"מה לעשות? היא מגבילה אותי".** הרבי אמר לו: **"אתה חושב שאתה רוצה רק להידבק בקדוש ברוך הוא והיא לא רוצה, נכון? לכן אתה גם חושב שאתה יותר קרוב לקדוש ברוך הוא ממנה. אבל דע לך שהיא חושבת בדיוק הפוך,** היא חושבת שהיא יותר קרובה לקדוש ברוך הוא. איך זה יתכן? ומה עם כל הדברים הטובים שאתה עושה? ובכן, היא חושבת שכל מה שאתה עושה - לא נעשה בשביל הקדוש ברוך הוא אלא בשביל עצמך. אז הנה לך עצה: במשך שנה שלמה תעשה מצווה כזו שלא תהיה לה שום אפשרות לחשוב שאתה עושה אותה בשביל עצמך". ואז הרבי הקריא לו את דברי חז"ל, שציוו חכמים שאדם יכבד את אשתו יותר מגופו. "אם תעשה את המצווה הזו במשך שנה שלמה, ממילא לא תהיה לה שום מחשבה ושום 'הווה אמנא' שאתה עושה את זה בשביל עצמך. ככה היא תדע שאתה באמת מכבד אותה וכל מה שאתה עושה זה לכבוד הקדוש ברוך הוא, ואז הכל ישתנה".

בנישואין חייבים לדעת להתחשב בשני. מי שהנישואין שלו מונעים מכות אינטרס, עושה חשבון שכדאי ומשתלם לו לוותר - ואז לפעמים הוא מצליח, אבל לפעמים הוא חושב שזה יותר מדי... אבל מי שאצלו הנישואין הם ללא אינטרס אלא ערך בפני עצמו, מוכן לעשות ולתת מה שצריך, ואז החיים נראים לגמרי אחרת.

פעם, רגע לפני הדלקת נר חנוכה, שאל רבי דוד מטולנא את אחד החסידים שלו: "אני רואה שאשתך נמוכה, גוצה, ואתה כזה גבוה. תאמר לי: כשאתה מדבר איתה, האם אתה רוכן אליה או שהיא מגביהה את עצמה אליך?" ומיד לאחר מכן התחיל הרבי את הברכות.

מה הוא רצה לומר בזה? כשאדם מתחתן מתוך מחשבה שיהיה לי טוב, אז אשתו צריכה לעלות אליו. אבל כשהוא מתחתן בשביל האמת, הוא יהיה מוכן לרדת למטה, כמו הקדוש ברוך הוא בחנוכה, אפילו מתחת לעשרה טפחים.

לחיים!

איך אצליח לעורר בי אהבת ישראל אמיתית?

כשאדם מתבונן במעלות של זולתו, הוא מרגיש יותר ויותר קרוב וקשור אליו. חלק גדול מהקושי לאהוב הוא מפני המשיכה של העין לראות את החסרונות, אבל החסרונות סרים מאליהם כשאנחנו רואים את היתרונות. ולכן חשוב להסתכל במעלותיהם של כל יחיד ושל כל קבוצה בעם ישראל.

אבל עיקר האהבה לא מגיעה מראיית המעלות אלא מפני עצם הנשמה, שהיא בעצמה בת מלך, חלק א-לוה ממעל. ואם אתה רואה יהודי שלדעתך הנשמה לא מתגלה בו, אז אדרבה - ראוי לעורר רחמים עמוקים עליו. וכשאתה מתמלא רחמים, האהבה שבה למקומה.

איך יתכן לצפות מאדם שמקללים אותו לחשוב שזה מאת ה'?

ראשית, התורה מכירה בנזקים ובאחריות עליהם כחלק ממערכת היחסים בין בני אדם, מבלי להכניס את השיקול של ההנהגה האלוקית. לאדם יש זכות לתבוע את עלבונו כשם שיש לו את הזכות לתבוע את חובותיו, ולכן איננו אומרים לבעל חוב שמגיע לבית הדין שיראה זאת כהנהגה אלוקית מכיוון שממילא הכסף הזה שייך לה'...

יחד עם זאת, יש גם ממד עומק שנמצא מעבר לחלק הגלוי. הקב"ה מנהיג את עולמו ואין אדם יכול לגעת בשל חברו כמלוא נימה, ודבר זה נכון גם כאשר נעשה לאדם עוול. מי שזוכה לא להעמיד את עצמו כעיקר אלא לראות את השפעת האלוקי שמחיה אותנו ואת כל הטוב שה' נותן לנו, מתרגל שלא לייחס לעצמו את הטובה. כך, גם אם היא תיפגע, עדיין תיוותר ראיית טוב ה', עד שגם הקללה בעצמה תתפרש כמתנה שהקב"ה מזכה אותנו על ידה בתיקון והתרוממות.

מהי הסיבה המהותית לכך שה' ברא גברים ונשים?

הזוגיות היא הבסיס לשלמות שבאה דווקא מתוך יציאה מעבר לגבולות שלנו. רבותינו קראו לכל אחד מן הצדדים בזוגיות "פלגא דגופא" (חצי גוף) כדי ללמד שכל אחד זקוק למי שישלים אותו. הדבר מאפשר לנו להיפתח לכל מה שמעבר לנו, שהרי ישראל כאומה וההווייה בכללותה הם בת זוג כרעיה כלפי הקב"ה, ותכלית ההיפתחות הזו היא להיות בת זוג ראוייה.

ועל זה אמרו חז"ל, "שלא יאמרו כשם שה' יתברך א-לוה בעליונים, כך האדם א-לוה בתחתונים. לכך אעשה לו עזר כנגדו והוא זיווג שלו, שלא יהיה א-לוה בתחתונים". כלומר, המציאות של האדם כיחידה שלמה היתה עלולה לעקר את יכולתו לפנות מעל ומעבר לו ולהיבדק בה' יתברך. כל אחד מאיתנו בעצמו נוצר על ידי שלושה שותפים - אביו, אמו והקב"ה, ודווקא השותפות של האיש והאישה היא זו שמביאה את השותף השלישי.

יותר נפוש! יותר מעניין! יותר קרוב!
הפרסום בקרוב אליך עובד!
לפרטים והזמנות נתן: 050-833-1504

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

אשור & more

אנווס דרך בעבודת ה'

מחשיכים אגבול עם ישיבת אבא

סביבה

- לימודי ארץ ישראל
- מגמת חקלאות
- טיולים
- פעילויות חברתיות

חברה

- מקום צעיר ומתפתח
- שותפות ואחריות
- יחס משפחתי וחם
- קרוב לבית

תורה

- לימוד ברמה גבוהה
- לימודי אמונה
- התעודיות
- מסלול בית מדרש בעמקות

27 פגוא אהויים > כ"ד טבת תשע"ט, 1.1.19

מסע היכרות לתלמידים > כ"ז טבת תשע"ט, 3.1.2019 > הרשמה חובה!

